

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Odziesiąty numer liczy **8 str.**

Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w pol. Rękopisów Redakcja nie zwraca

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza

Konto czekowe P. K. O. Nr. 160-315.

Cena numeru w Toruniu i na prowincji **gr. 20**

Redakcja Administracja: Toruń Szeroka 11

Telefony Redakcji dziennej 747, 748. Telefon Redakcji nocnej 749.

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21, tel. 214-94 - Gdynia, ul. 10 lutego, tel. 15-44 - Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, ul. Gdańska 4, tel. 64, - Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, - Inowrocław, ul. Marsz. Piłsudskiego 4a, tel. 602.

Rok V.

Toruń, wtorek 21 marca 1933

Nr. 66

Po Maderze i Heluanie w Wilnie spędził Marszałek dzień swych imienin

(o) Warszawa, 20. 3. (tel. wł.) Wczoraj rano o godz. 9.25 Marszałek Piłsudski w towarzystwie płk. Dr. Woyczyńskiego i kpt. Lepeckiego wyjechał do Wilna, dokąd przybył o godz. 6 wieczorem. Marszałek zamieszkał w pałacu reprezentacyjnym. Resztę dnia spędził w gronie rodziny.

Wilno, 20. 3. (PAT). Wczoraj o godzinie 18.20 pocągiem warszawskim przybył do Wilna p. Marszałek Piłsudski.

Na dworcu wileńskim, iluminowanym i udekorowanym flagami narodowymi pierwszy powitał p. Marszałka wojewoda wileński Jaszczółta, prosząc o przyjęcie życzeń z okazji imienin. Następnie powitał p. Marszałka inspektor armii generał Dąb-Bierucki, imieniem władz wojskowych oraz prezydent miasta Wilna dr. Maleszewski. Na dworcu obecni ponadto byli prezes sądu powiatowego Wyszyński i generał brygady Szewłocki, były minister Staniewicz i dyr. kolei Falkowski.

Zgromadzona na dworcu publiczność powitała p. Marszałka entuzjastycznie, wznosząc okrzyki na cześć Dostojnego Solenizanta. P. Marszałek zatrzymał się chwilę kilka w salonie reprezentacyjnym dworca kolejowego, zaszczycając przybyłych na Jego powitanie krótką rozmową, w której interesował się stanem wody na Wilji i tej dopływach oraz postępiami tegorocznej wiosny na Kresach wschodnich.

Z dworca p. Marszałek w towarzystwie wcejwody Jaszczółta odjechał do pałacu Rzplitej.

Uroczysta akademja w Warszawie

Warszawa, 20. III. (PAT). Jedną z najbardziej podniosłych akademj ku czci p. Marszałka Piłsudskiego była akademja, zorganizowana wczoraj w pałacu Prezydjalnym Rady Ministrów przez stowarzyszenie Rodzina Urzędnicza, którego przewodniczącą jest p. Promjerowa Prystorowa.

Na akademji był p. premier Prystor, małżonka, ministrowie Hubicki, Zarzycki, Butkiewicz, wyżsi urzędnicy państwowi, posłowie i senatorowie. Olbrzymia sala była wypełniona po brzegi publicznością.

Na specjalnem podium ustawiono wielki portret p. Marszałka Piłsudskiego. Obok podium ustawiły się delegacje byłych kombatanatów. Akademję zagal podsekretarz stanu w Prezydjum Rady Ministrów Nakoneczny przy kof. Klukowski, który oddając hołd Wodźcy w Narodu, wznosił okrzyk na cześć p. Marszałka Piłsudskiego, podchwycony przez obecnych z entuzjazmem. Orkiestra wojskowa 36 p. p. odegrała hymn narodowy.

Z kolei drugi wleminister spraw wojsk. i generał Sławoj-Składkowski odczytał "e swej księżki wspomnień z okresu legionowego pod tytułem „Dwie defilady”.

Jako ostatni zabrał głos ks. tr. Zongolowicz, który w głęboko ujętem przemówieniu scharakteryzował postać Marszałka Piłsudskiego podkreślając jego zasługi dla Polski.

Następnie odbyła się część koncertowa wokalna.

Akademję, która zamieniła się w wielką manifestację na cześć Dostojnego Solenizanta zakończyła „Pierwsza Brygada”, odegrana przez orkiestrę wojskową 36 p. p.

Popiersie Marszałka na gmachu Dyrekcji Kolejowej

Warszawa, 20. 2. (PAT). Wczoraj o godz. 10 rano odbyło się uroczyste odsłonięcie pla-

skorzeży pamiątkowej ku czci Marszałka Piłsudskiego, wmurowanej w gmachu Dyrekcji Kolejowej na Pradze.

Uroczystość rozpoczął p. min. Butkiewicz przeglądem kompanji honorowej KPW, po czym o godz. 10.15 przybył p. prezes Rady Ministrów, Prystor, powitany marszem powitalnym. P. Premier przeszedł przed kompanją honorową KPW, poczem wygłosił przemówienie nie powitalne prezes okręgu warszawskiego KPW p. Konarzewski, prosząc p. Premiera o odsłonięcia płaskorzeży. Przy dźwiękach „Pierwszej Brygady” p. Premier dokonał odsłonięcia brązowego popiersia p. Marszałka Piłsudskiego, wmurowanego we frontowym gmachu.

Po odsłonięciu płaskorzeży wygłosił odcisłnościowe przemówienie p. dyr. Zankiewicz.

Na szlaku marszu Sulejówek - Belweder

Warszawa, 20. III. (PAT). W niedzielę z okazji imienin p. Marszałka Piłsudskiego odbył się doroczny tradycyjny marsz Sulejówek - Belweder.

Na starcie w Sulejówku stanęło 55 drużyn, które ruszyły w kierunku Belwederu w odstępach 1-minutowych. Warunki na trasie naogół ciężkie. Drogi były zatarasowane przez liczne auta. Poza to na pogorszony wynik marszu wpłynął silny wiatr.

Wszystkie drużyny biorące udział w marszu doszły do mety przeważnie w dobrej formie. Zgodnie z nowym regulaminem nie klasyfikowano zespołów według osiągniętego przez nich czasu, zawody bowiem odbyły się

nie o pierwsze miejsce, lecz o zajęcie miejsca w odpowiednich grupach czasowych. Grupy te podzielone zostały na następujące kategorie czasowe.

Grupa drużyn wyborowych czas do 2 godzin 40 min. Grupa drużyn pierwszej klasy - 2 godz. 50 min., trzeciej klasy - 3 godz. - 2 godz. 50 min., trzeciej klasy - 3 godz. 15 min. Drużyny o gorszym czasie nie zostały sklasyfikowane. Ogółem sklasyfikowano 7 drużyn w grupie wyborowej, 15 w klasie pierwszej, 17 w klasie drugiej i 9 w klasie trzeciej. W grupie drużyn wyborowych znalazły się zespoły P. W. pocztowe Warszawa I, 22 p. p. Warszawa, Związek Strzelecki Pianki, P. W. pocztowe Warszawa II, Związek Strzelecki im. Lisa Kul i P. W. pocztowe Warszawa III.

Uderza gorszy wynik drużyn wojskowych, z których zaledwie jedna, mianowicie 22 p. p. Warszawa sklasyfikowała się wśród drużyn wyborowych. Drużyny, które zostały sklasyfikowane otrzymały odpowiednie dyplomy. Poza to każdy zawodnik grupy drużyn wyborowych otrzymał dodatkowy dyplom osobisty.

Na prowincji

Warszawa, 20. III. (PAT). O uroczystych obchodach imienin p. Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego, donoszą z następujących miejscowości: Poznań, Kraków, Lwów, Łucka, Lublina itd., następnie z miast zagranicznych: Paryż, Wiednia, Bratislawa, Szanghaj itd.

Mac Donald w Rzymie

Rzym, 20. 3. (PAT). Wczoraj rano Mac Donald zwiedził miasto, interesując się szczególnie zabytkami architektonicznymi, oraz monumentalnymi budowlami, wzniesionymi w okresie faszystów. Następnie Mac Donald zwiedził muzeum rewolucji faszystowskiej.

O godz. 12 był przyjęty wraz z Simonem przez króla w Kwirynale, poczem odbyło się śniadanie, wydane na cześć gości, w którym wziął udział również Mussolini, podsekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych Suvich, ambasador Wielkiej Brytanji oraz wyżsi urzędnicy ministerstwa spraw zagranicznych.

Zniżka cen węgla wynosi od 15 do 20 procent

(o) Warszawa, 20. 3. (tel. wł.) W sobotę został podpisany dekret o obniżce cen węgla o przeciętnie 15 proc. Zniżka ceny węgla grubego i niektórych gatunków dla celów przemysłowych wynosi 20 proc., zniżka cen węgla innych gatunków waha się w granicach od 14²/₁₀ do 17¹/₁₀%.

Młodzież szkolna w hołdzie Marszałkowi Piłsudskiemu

W przeddzień imienin Marszałka Piłsudskiego w sobotę delegacje młodzieży męskiej i żeńskiej wszystkich szkół warszawskich wraz ze standardami szkolnymi udały się do Belwederu celem złożenia hołdu Panu Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu z okazji Jego imienin. Do zbranej młodzieży przemówił przed Belwederem minister Oświaty p. Jędrzejewicz, wskazując na zasługi Marszałka Józefa Piłsudskiego i podkreślając, że dzięki niemu w szkołach polskich mówimy po polsku. Na zdjęciu naszym widzimy p. ministra Jędrzejewicza, przemawiającego do młodzieży.

Stalowy szlak Warszawa - Radom

zbliża stolicę Państwa do stolicy kultury polskiej

Rozpoczęcie budowy nowej linii kolejowej

Warszawa, 20. III. (PAT). Wczoraj na Okęcu o godz. 11 rano odbyła się UROCZYSTOŚĆ POŚWIĘCENIA I OTWARCIA ROBOT I BUDOWY LINJI KOLEJOWEJ WARSZAWA - RADOM.

Na miejscu uroczystości w polu na nasypie stanął kamień z następującym napisem: „Dnia 19 marca 1933 r. w dniu imienin Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego, w miejscu tem poświęcono rozpoczęcie roboty przy budowie kolei państwowej Warszawa - Radom.

O godz. 11 przybył p. premier Prystor.

W uroczystości wziął udział również marszałek Sejmu Światłowski, i ministrowie Butkiewicz, Hubicki, Zarzycki, podsekr. stanu Pryzdjum Rady Ministrów Lechnicki, podsekr. stanu w M.n. Komunikacji Gallot, podsekr. stanu w M.n. Spr. Wewn. Dolanowski i inni.

Poświęcenia dokonał ks. kapelan Morawicki, wygłaszając krótkie przemówienie, w którym przypomniał, że już w 1914 r. Marszałek Piłsudski wysłał pierwszy patrol z Krakowa w kierunku Warszawy, był to pierwszy etap połączenia bliższego Krakowa z War-

szą drogą wysługu krwi. Dziś inauguruje budowę linii kolejowej Warszawa - Kraków, rozpoczynamy drugi etap bliższego połączenia Warszawy z Krakowem na drodze wysługu pracy.

Po poświęceniu p. premier Prystor dokonał symbolicznego rozpoczęcia robót, rzuciwszy pierwszą łopatę ziemi.

Symbolicznej tej pracy dokonali również wszyscy inni obecni ministrowie.

Spiszowe fundamenty

W sobotę, dnia 18 bm, przybył do Warszawy, rewizytując „Związek Strzelecki“, komendant Główny lotewskiej gwardji cywilnej „Aizsargów“, pplk. dypl. Prauls, w towarzystwie posła na sejm lotewski Alfreda Bersinsa. Jak wiadomo, między „Związkiem Strzeleckim“ a „Aizsargami“ istnieje umowa o wzajemnej współpracy przyczem wyraziła się ona między innymi i w tem, iż staraniem „Aizsargów“ uruchomiony został w Rydze liczebnie obesłany kurs języka polskiego.

Rosnące możliwości powstania nowej ententy bałtyckiej, grupującej się koło Polski, zwiększa jeszcze żywe zainteresowanie, jakie naród polski żywi do swych północnych sąsiadów. Wśród sąsiadów tych niepoślednie miejsce zajmuje Łotwa. I przeszłość i teraźniejszość Łotwy nie może nie wzbudzić do niej szacunku i uczuć przyjaznych.

ŁOTWA...

Na harczie dusz, na wylanej ofiarnej krwi, na umiłowaniu wolności zbudowanym być może jedynie niezniszczalnym gmach własnej państwowości. Miłość niepodległości, — nienawiść niewoli — gotowość do przelania krwi, — niezłomny upór dusz, — oto spiszowe fundamenty, na którym opiera się i na którym trwa niepodległe państwo.

Dusze lotewskie są tym spiszowym cokołem, na którym wzniesiona jest i oparta Łotwa.

Niepodległa Łotwa upadła w roku 1360, po 158-ciu długich latach uporczywego a zachłannego, drapieżnego a okrutnego podboju ziem lotewskich przez Zakon Kawalerów Mieczowych.

Przez lat pięćset pięćdziesiąt osiem wtłaczano karki lotewskie w jarzmo początkowo niemieckiej, a później niemiecko-moskiewskiej niewoli, — wtłaczano, by nigdy nie wtłoczyć.

Dnia 18 listopada roku 1918 proklamowano uroczyste powstanie i niepodległość Republiki Łotewskiej.

Od roku 1360, od ostatecznego upadku niezależności, — do roku 1918, jako roku jej wzniesienia, upłynęło długich a ciężkich lat pięćset pięćdziesiąt i osiem, — lat, w których dzień każdy był dniem walki, dniem twardego, niezachwianego oporu.

Przetrwać w niewoli sześć wieków blisko — i nie zginąć, w ciągu sześciu blisko wieków nie dać się wytrzebić i wyplenić i gdy nie ma się za sobą nic, prócz dusz własnych i serc własnych, lat pięćset pięćdziesiąt i osiem bronić własnej kultury, własnego języka, własnego ducha — a bronić tak, by po upływie sześciu wieków — gdy dwadzieścia i pięć pokoleń rodziło się, żyło i umierało w niewoli, znaleźć dość sił wewnętrznych, dość bogactwa ducha, by na tych walorach oprzeć byt i rozwój odrodzonej ojczyzny — oto imponujący, wspaniały Czyn Lotewskiego Narodu.

Lata niewoli wypełnił naród ten walką. Poza krótkim okresem polskiego wladztwa, kiedy to Stefan Batory brał w opiekę lud lotewski przed możnowładztwem niemieckim, poza niedługą stosunkowo epoką szwedzkiego panowania, w czasie którego kontynuowane było przez Szwedów Batorowe dzieło, — wewnętrzne życie Łotwy wypełnione jest codziennym oporem przeciwko narzuconej niemieckiej kulturze, niemieckiemu uciskowi, przeciwko uporczywemu a nieprzebierającemu w środkach wynaradawianiu Łotwy.

Okres ostatni, to okres wtłoczenia Łotwy między zachłanną niemiecką baronierję, posiadającą zgórą połowę ziemi lotewskiej, a jarzmiącą niemfosiernie Łotyszów, biurokrację moskiewską.

Nowy dowódca

Okr. Korpusu Nr. X Przemysł

Dowiadujemy się, że dowódca okręgu korpusu X — Przemysł na stanowisko opróżnione przez śmierć śp. gen. Tessaro, mianowany zostanie gen. bryg. Janusz Gluchowski, dotychczasowy komendant centrum wyższych studiów w Warszawie.

Gen Gluchowski jest byłym oficerem 1 pułku ułanów Beliny.

Dwaj zaborcy, dwaj najeźdźcy — ekonomiczni i kulturalni — Niemcy, polityczni — Moskale, podali sobie dłoń, by zniszczyć i wypłenić Naród Lotewski.

Z walki tej, walki na dwa fronty — Łotysze wyszli zwycięsko. Nie łali się wynarodowić, nie zatracili języka, kultury i wiary, obronili, a stopniowo nawet zwiększyli stan swego posiadania ziemi. Co więcej: — w czarnej nocy niewoli przechowali przez sześć blisko wieków plemienne i promienne słońce ducha.

Sprowadzeni do warstwy włościańskiej, trzymali się kurczowo ziemi i z ziemi tej czerpali siłę wytrwania.

Lata niewoli nie przeszły bez śladu. W dniach podległości najtwardsze rdzewieją dusze. Walka na dwa fronty, świadomość własnej małej liczebności powo-

dować musiały powstanie realizmu, realizmu nieraz nadmiernego, wpadającego w zbyteczny pesymizm, w sceptycyzm w ocenianiu sił własnych. Choroba niewoli przechodzi jednak szybko w słońcu wolności. Niepodległość wzmacnia wiarę w siebie. W obliczu nieznanej zawsze przyszłości Łotwa nie stoi sama, — zasoby wewnętrzne, imponująca zdolność pracy wszystko to razem stanowi niepożyte osnowy stałej niepodległości.

Naród lotewski, wysunawszy z własnych zasobów mocne fundamenty ekonomiczne i polityczne, zbudować zdołał przy bratniej pomocy Estonji i Polski, — samodzielnie a trwałe państwo, którego przyszłość spoczywa bezpiecznie w zbrojcy lotewskich serc i lotewskich dusz.

Wł. L. Evert

Strzelcy lotewscy w Warszawie

Do Warszawy przybyła delegacja lotewskiej gwardji cywilnej „Aizsargów“ celem złożenia wizyty Związkowi Strzeleckiemu. Na czele delegacji stoi komendant główny plk. Prauls i szef propagandy poseł do sejmu lotewskiego Bersins. Na zdjęciu naszym widzimy plk. Praulsa, przechodzącego w towarzystwie głównego komendanta Związku Strzeleckiego plk. Rusina przed frontem kompanji honorowej Strzelca na dworcu głównym w Warszawie.

Recepta rozbrojeniowa Mac Donalda

osłabia Francję i Polskę

wzmacniając dwukrotnie siły zbrojne Niemiec

Plan konwencji rozbrojeniowej złożony przez delegację angielską, przedstawia się następująco:

Część pierwsza dotyczy bezpieczeństwa. Plan ogranicza się do uzupełnienia paktu Kelloga, postanowieniem, że w razie pogwałcenia paktu Kelloga odbędzie się na żądanie 5-ciu państw, w tej liczbie przynajmniej jednego wielkiego mocarstwa, konferencja konsultatywna. Decyzje konferencji winny uzyskać zgodę wszystkich wielkich mocarstw i większości innych państw, uczestniczących w konferencji z wyjątkiem stron.

Celem konferencji będzie powzięcie zarządzeń w związku z niebezpieczeństwem pogwałcenia paktu, a jeśli to pogwałcenie

nastąpiło, ustalenie, która ze stron ma być uważana za winną.

Część druga dotyczy rozbrojenia. Projekt zajmuje się przedewszystkiem stanami liczebnymi i przewiduje zgodnie z planem francuskim, ujednostajnienie typu armji na kontynencie europejskim przez sprowadzenie jej do typu milicji. Maximum czasu służby wojskowej wynosić ma 8 miesięcy, lecz w pewnych wypadkach może być podniesione do 12 miesięcy. Szereg postanowień, dotyczących wyszkolenia przedpoborowego itp. uzupełnia tę zasadę.

Projekt podaje cyfry dla armji państw kontynentalnych. Niemcy miałyby utrzymywać po przekształceniu Reichswehry na armję milicyjną 200 tysięcy ludzi, Francja

A jeśli nowy van der Lütte...?

Przed otwarciem Reichstagu

Przygotowania do zapowiedzianej na wtorek inauguracji nowego Reichstagu w Poczdamie są w pełnym toku. Minister Frick zarządził wywieszenie flag na wszystkich budynkach rządowych. Urzędy i szkoły w dniu 21 będą zamknięte. Minister Reichswehry Blomberg zarządził służbę świąteczną w armji. Głoszony został szczegółowy program uroczystości, którego głównymi momentami są: przemówienie Prezydenta Rzeszy i odczytanie proklamacji rządowej przez kanclerza Hitlera. Władze wydały szczegółowe zarządzenia zapobiegawcze. Nad Poczdamem i Berlinem zakazano dokonywania przelotów. Wszystkie budynki i ulice w pobliżu Poczdamu obsadzone specjalnymi oddziałami policji. Od rana bramy domów mają być zamknięte. Zakazano robienia zdjęć fotograficznych. Kościoły katolickie i ewangelickie, gdzie odbędą się uroczyste nabożeństwa, znajdują się już od 10 dni pod ścisłym nadzorem policyjnym. W sobotę odbędą się próbné defilady oddziałów Reichswehry, policji, Stahlhelmu i Szturmwówek. Dla gości honorowych wzniesiono na placu przed kościołem trybuny. W gmachu opery Krolla w Berlinie, dokąd przeniesione będą dalsze obrady Reichstagu, dokonano szczegółowych przeróbek i przystosowań. Minister propagandy Goebbels ogłasza odezwe, wzywając ludność do wzięcia masowego udziału we wtorkowych manifestacjach i dekorowaniu domów flagami.

Wzrost zatrudnienia

Suchedniowska Fabryka Odlewów i Huta Ludwików w Kielcach wznowiła produkcję odlewni żeliwa, przyjmując do pracy 250 robotników. Fabryka nieczynna była od stycznia. Obecny stan zamówień pozwala przypuszczać że fabryka czynna będzie stale po 5 do 6 dni w tygodniu.

W okręgu białostockim uruchomiono szereg tartaków w których znalazło zatrudnienie kilkuset robotników.

Zakłady Przemysłowe „Granat“ w Kielcach przyjęły do pracy 200 robotników, ponadto spodziewane jest jeszcze przyjęcie 350 robotników w najbliższym czasie.

Wstap w szeregi LOPP.

„Nareszcie Europa oceniła Italię!“

Mac Donald w Rzymie

Do Genui przybył premier angielski Mac Donald i minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanji Simon, powitani na dworcu przez włoskiego ministra lotnictwa Balbo i przedstawicieli władz.

Przed odjazdem z Genui Mac Donald złożył prasie włoskiej następujące oświadczenie: „Jestem bardzo zadowolony, będąc we Włoszech i udając się do Rzymu z pierwszą wizytą do szefa rządu włoskiego. Zaproszenie jego, przesłane sir John Simonowi i mnie, nadeszło w odpowiedniej chwili i przyjęliśmy je z zadowoleniem. Ostatnia moja bytność w Genewie i rozmowy, jakie odbyłem tam z przedstawicielami większości krajów, przekonały mnie i bardziej niż kiedykolwiek o wadze zagadnień, stojących przed nami. Korzystamy przeto z tej okazji dla przeprowadzenia z Mussolinim wstępnej wymiany poglądów co do tych zagadnień.“

Nie mamy czasu do stracenia. Jeżeli chcemy rzeczywiście pokoju, trzeba go zorganizować szybko. Właśnie dla przeprowadzenia z wielkim wodzem naszego narodu rozmów nad skomplikowanymi zagadnieniami organizacji pokoju przybyłem do Włoch, pełen ufności co do doniosłych rezultatów mej wizyty.

Z Rzymu donoszą, że w porcie Ostja wywodził hydroplan wiozący Mac Donalda i Simona.

Prasa włoska entuzjastycznie wita ministrów angielskich. „Il Tevere“ stwierdza, iż Anglicy zastaną Włochy gotowe do zrozumienia potrzeb Europy, z niecierpliwością oczekując, aby nareszcie oceniono właściwie współpracę Włoch tyle razy ofiarowaną. W kołach dyplomatycznych panuje duży optymizm w związku z wizytą Mac Donalda.

200 tysięcy plus 50 tysięcy wojsk kolonialnych, Polska 200 tysięcy, ZSRR. 500 tysięcy, Czechosłowacja, Jugosławia i Rumunia po 100 tysięcy itd.

W dziedzinie materiału wojennego kaliber artylerji ma być ograniczony do 105 milimetrów.

Maksymalny tonaż czołgów miałby wynosić 16 ton. Jedna trzecia materiału zakazanego miałaby być zniszczona w ciągu roku, reszta w ciągu trzech lat.

W odniesieniu do zbrojeń morskich proponowane jest rozszerzenie traktatu londyńskiego na Francję i Włochy.

Obecna sytuacja Niemiec byłaby utrzymana do 1936 roku. Niemcy nie mogłyby budować nowych okrętów liniowych, a co do innych budowałyby tylko jednostki zastępcze przy zniesieniu ograniczeń jakościowych traktatu wersalskiego.

W dziedzinie lotnictwa projekt przewiduje zakaz bombardowania powietrznego z wyjątkiem potrzeb policyjnych w odległych okolicach (co pozwoliłoby Wielkiej Brytanji przeprowadzać bombardowanie powietrzne w kolonjach). Poza tem przewidziane są redukcje ilościowe samolotów: Wielka Brytania, Stany Zjednoczone, Francja, Włochy, Japonia i ZSRR. miałyby posiadać do 500 samolotów, Polska, Jugosawia, i Hiszpania po 200, Rumunia i Belgia o 150 itd. Dla Niemiec zakaz co do posiadania lotnictwa wojskowego byłby utrzymany.

Dalej projekt przewiduje ścisłą kontrolę wykonania postanowień konwencji, zakaz wojny chemicznej i bakterjologicznej oraz utworzenie stałej komisji rozbrojeniowej. Konwencja miałaby obowiązywać 5 lat, przed upływem tego okresu zorałaby się nowa konferencja. Konwencja zastąpiłaby klauzule rozbrojeniowe traktatów pokojowych.

W Gdańsku bez zmian...

Hitlerowcy organizują pucz polityczny

a Senat zakazuje manifestacji ku czci Marszałka Piłsudskiego

„Völkischer Beobachter” zamieszcza artykuł p. t. „Westerplatte” przyczem wysuwa wniosek o „bojowem” nastawieniu władz polskich.

„Polski transportowiec „Wilja” — pisze organ hitlerowski — opuścił w czwartek port gdański. Pilot udał się na pokład dopiero o godz. 22. Ponieważ okręt pogrążony był w zupełnej ciemności, nie można było zobaczyć żołnierzy polskich z Westerplatte. Chociaż „Wilja” opuściła port gdański — ciągnie „V. B.” — to jednak wybrzeże Westerplatte nie zostało jeszcze oddane dla swobodnego użytkowania handlowego.

Przeciwnie nawet Polska zapowiedziała Senatowi Gdańskiemu, że w piątek przybędzie nowy transport amunicji z Tczewa na Westerplatte.”

Tak to strach ma wielkie oczy. Nie przeszkadza on hitlerowcom planować nowych awanturniczych historii. Jak donoszą z Berlina „Daily Telegraph” i „Daily Herald” KANCLERZ HITLER NAJWIDOCZNIJ PLANUJE PUCZ W GDAŃSKU. „Ogłoszone. — pisać dzienniki — że udzielił on Foersterowi, przywódcy narodowych socjalistów w Gdańsku, jaknajdalej idących pełnomocnictw, celem przeprowadzenia na tychmiastowych zmian w senacie gdańskim DLA STWORZENIA SKONSOLIDOWANEGO FRONTU, DAJĄCEGO DO PRZYŁĄCZENIA GDAŃSKA DO NIEMIEC.

Trzeba przytem zauważyć, że oddawna już tygodnik hitlerowski „Der Vorposten” nie przedstawiał z taką otwartością i zarysem w tak gwałtownym tonie swoich zamiarów na terenie Gdańska jak ostatnio. Artykuł zatytułowany: „Napomnienie Senatowi” podpisany przez Foerstera jest ujęty w formie deklaracji oficjalnej.

Foerster żąda oddania hitlerowcom prezydentury senatu i stanowiska senatora spraw wewnętrznych, gdyż niezbędnym jest zdaniem jego, w interesie Gdańska, aby i tu stały w władzy te same siły, co w Rzeszy, zwłaszcza że względu na wstępującą ustawicznie nad Gdańskiem „tę wysuniętą placówką niemieckości na wschodzie”, groźbę zewnętrzną.

Na żądania te bardzo szybko zareagowała partja niemiecko-narodowych, do których, jak wiadomo, należy prezydent Ziehm. Na zebraniu prezydium partji niemiecko-narodowej uchwalono deklarację z wyrażeniem gorącego pragnienia stworzenia wspólnego z hitlerowcami frontu na terenie Wolnego Miasta, w celu skonsolidowania wszystkich sił narodowych dla utrzymania jego niemieckości. Tem niemniej jednak partja narodowo-niemiecka kategorycznie oświadcza, że nie godzi się na ustąpienie prezydenta Ziehma ze stanowiska, ze względu na jego zasługi i umiejętność kierowania.

Sowieci zamawiają w Polsce lokomotywy, blachę, cynk, skórę itd.

Na podstawie planu importowego „Sowpol toru”, wydane zostały na bieżący kwartał rb między innymi licencje na wyroby przemysłu metalowo-przetwórczego, jak bednarka, rygle, blacha, osie, drut itd na sumę około trzech milionów złotych. Większą część tych zamówień mają wykonać Modrzejewskie Zakłady Górniczo-Hutnicze. Ponadto fabryka Lokomotyw w Chrzanowie otrzymała zamówienie na budowę 15 parowozów, wartości 850 tysięcy zł oraz zakłady Gieschego na cynk na sumę około 700 tysięcy zł.

W tych dniach zostaną zakończone w Moskwie rokowania w sprawie ustalenia kontyngentu wywozu do Sowietów skór podszewkowych. Ogólna wartość zamówień sowieckich w Polsce w bieżącym kwartale wyniesie ponad 4,5 miljn. zł.

Redaktor „Gazety Warszawskiej” poc agnity do odpowiedzialności karnej

Dowiedujemy się, że komisarjat rządu m. st. Warszawy wystąpił o pociągnięcie do odpowiedzialności z art. 170 K. K. redaktora odpowiedzialnego „Gazety Warszawskiej” p. Edwarda Bieleckiego za zamieszczenie w Nr 84 tego pisma notatki pt. „Manifestacje studenckie w Warszawie”, zawierającej świadomie fałszywe wiadomości o rzekomych zajściach w cukierniach i kawiarniach warszawskich w dniu 17 bm.

rowania sprawami Gdańska. Niemiecko-narodowi wysuwają żądanie, aby policja gdańska była całkowicie niezależna od wszelkich wpływów partji politycznych na wzór niemieckiej Reichswehry. Ażeby osiągnąć tę niezależność będą oni domagali się pozbawienia urzędników policyjnych prawa wyborczego. Niemiecko-narodowi gotowi są przeprowadzić przegląd personalii urzędników gdańskich i usunąć ze stanowiska marksistów, uwzględniając jednak momenty czysto-fachowe urzędników.

Nowa prowokacja

Naturalnie władze gdańskie nie zaprzętały swej stałej taktyki, prowokowania uczuć ludności polskiej — pieniactwa z władzami Rzeczypospolitej.

W czwartek senat, jak wiadomo, wydał zakaz odbywania wszelkich zebrań o cha-

rakterze politycznym, na terenie Gdańska, Sopot i Oruni. Jednocześnie senat zawiadomiał Komisarza Generalnego R. P., że z powodu rzekomo politycznego charakteru obchodu uroczystości Z OKAZJI IMIENIN MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO OBCHÓD TEN ODBYĆ SIĘ NIE MOŻE. Nie zważając na argumenty zbijające twierdzenie senatu co do politycznego charakteru uroczystości, które to argumenty sformułował w swojej odpowiedzi do senatu Komisarz Generalny R. P., senat pismem powtórnym ostatecznie zawiadomił Komisarza Generalnego o swem odmownym stanowisku. Tak zakaz odbywania zebrań, jak i główny argument wydania tego zakazu opiera się na rzekomo istniejącym wśród ludności gdańskiej podnieceniu z powodu wzmocnienia polskiej załogi na Westerplatte.

Tragiczne zajście w Pabjanicach

Zbrodnica agitacja komunistyczna doprowadziła do rozlewu krwi

Akcja czynników komunistycznych, które od pierwszego dnia strajku włókienniczego usiłowały opanować i pokierować masą, doprowadziła wczoraj w Pabjanicach do krwawych ofiar.

Agitatorzy komunistyczni, opanowawszy komisję strajkową Klasowych Związków Zawodowych, usiłowali w ciągu całego ubiegłego i bieżącego tygodnia doprowadzić do zaburzeń ulicznych i sprokocować je. Dzięki spokojowi i taktowi policji usiłowania te nie dały do piątku wyniku.

W piątek wreszcie, w czasie krótkotrwałego nielegalnego wieceu udało się komunistom przy pomocy pogłosek o rozbięciu się w Warszawie rokowań w sprawie likwidacji strajku popchnąć uczestników wieceu do utworzenia nielegalnego pochodu, który w liczbie około 2000 osób ruszył ulicami miasta.

Na ulicy Moniuszki tłum na widok zbliżającego się ulicą Narutowicza oddziału policji zwrócił się w jego stronę i zaatakował go z

miejsca kamieniami i strzałami rewolwerowymi. Jednocześnie z dachów i okien przyległych domów posypały się kamienie, raniąc kilku policjantów. Kilkakrotne użycie gazów łzawiących, a następnie strzały ostrzegawcze w górę pozostały bez skutku. Tłum coraz silniej i agresywniej napierał na oddziały policyjne, atakując je kamieniami. Policja zmuszona była w obronie własnej użyć broni, dając kilkanaście strzałów w tłum, skutkiem czego zostało pięciu manifestantów zabitych i kilku ranionych. Po nadejściu posiłków z Łodzi sytuacja została natychmiast w pełni opanowana. Obecnie w Pabjanicach panuje spokój.

O tem, że zajścia były zgóry przez czynniki komunistyczne przygotowane i uplanowane, świadczy fakt uszkodzenia linii elektrycznej między Łodzią a Pabjanicami, skutkiem którego Pabjanice były przez pewien czas pozbawione w godzinach wieczornych światła.

Na miejscu zbrodni w Brzuchowicach

Wizje lokalne w procesie Gorgonowej

Wizje lokalne w Brzuchowicach rozpoczęły się w ub. piątek. Mają one na celu uanożnienie Trybunałowi i przysięgłym miejsca zbrodni oraz głównych jej momentów.

Willa Zaremby w której popełniono mord, od czasu popełnienia w niej zbrodni zyskała wśród okolicznej ludności sławę, że w niej straszny. Jest ona od tego czasu opustoszała, a pilnuje jej nowo wynajęty stróż oraz Lux wielki doberman. Pies ten, o którym mówi się tak często w ciągu procesu jest zwierzęciem naprawdę groźnym, szczeka i ujada bez przerwy.

Willa w stylu nieco banalnym z pięknym ogrodem stanowi typowy domek na letnisku. Na drzwiach widać ślady pieczęci, które obecne nie zostały już zdjęte. Pokoiki są miniaturowe. W pobliżu domu znajduje się basen, otoczony wysokim murem.

Piątkowa wizja lokalna przeciągnęła się do późnych godzin popołudniowych. Badano na przed ściany i przesłuchano świadków, którzy te ślady pierwszy widzieli. Badano basen, a następnie trybunał udał się do wnętrza, gdzie odtworzono sytuację w jakiej Staś miał ujrzyć Gorgonową.

W czasie wizji lokalnej i badania piwnicy która zresztą była mokra, znaleziono w pewnym miejscu na posadzce jeszcze ślady krwi. W tej chwili przewodniczący wezwał rzeczoznawców dr. Olbrychta i Jankowskiego, którzy udali się z nożem do piwnicy, zeskrobali ten ślad krwi i odbędą ekspertyzę.

WIZJA SOBOTNIA.

W sobotę o godz. 10.20 w Brzuchowicach podjęta została w willi Zaremby ponownie wizja lokalna. Członkowie trybunału, prokuratorzy i obrońca wystąpili w togach.

Odczytany protokół poprzedniej wizji za wiera między innymi urzędowe twierdzenie, iż architekt Zaremba, demonstrując wypadki krytycznej nocy, zaznaczył, że okno pokoju Lusi-

w 1/3 części zastał otwarte. Dalej protokół stwierdza, iż Gorgonowa oświadczyła w czasie wizji nocnej, iż drzwiami temi nie wychodziła. Również w protokole zanotowany jest incydent, jaki miał miejsce piątkowej wizji mianowicie, że sędzia przysięgły Palczewski odezwał się do Gorgonowej: „Niechno pani powie, bo jeszcze jest czas a potem będzie zapóźno”. Na żądanie obrony ten zwrot został zaprotokółowany.

Zkolei odczytano protokół z oględzin basenu, wnętrza piwnicy, powierzchni krwawych plam itd.

Następnie zabrał głos adw. Woźniakowski, który przynajmniej, że protokół jest naogół ścisły i odpowiada przepisom ustawy. Przy tej okazji obrońca analizuje, co jest ideą wizji lokalnej i dochodzi do konkluzji, że wizja lokalna ma iść w pewnym ustalonym kierunku, a nie ma odbudowywać pewnych ściśle psychologicznych momentów.

Obronca adw. Ettinger stwierdza że przy otwartych ryglach można z łatwością otworzyć drzwi wiodące na wielką werandę. Dalej obrońca wnosi o stwierdzenie w protokole urzędowym że kom. Respond na pytanie jego dlaczego był w piwnicy na dwa dni przed wizją lokalną, odpowiedział, że wszedł do piwnicy przechodząc tamtędy.

W wyniku uchwały trybunału sąd przeniósł się na główną werandę, gdzie aspirant Respond jeszcze raz zilustrował, w jakim stanie zastał drzwi wiodące z ballu na główną werandę. Następnie odbył się EKSPERYMENT Z PSEM LUXEM.

Do klatki psa wszedł ogrodnik Kamiński, który wypuścił go na większą przestrzeń, ogrodzoną siatką. Na dany znak zaczęli podchodzić do siatki poszczególni członkowie sądu, aby zaobserwować zachowanie się psa. Następnie podeszli obrońcy. Lux reagował niejednolicie. Tak np. na sędziego-wotanta Kru-

Niszczycielski wiatr halny przeszedł nad Tatrami

Z soboty na niedzielę w nocy przeszedł nad Tatrami i Zakopanem niebywale silny wiatr halny, który chwilami przybierał charakter huraganu.

Wichura poczyniła duże spustoszenia w drzewostanie leśnym i w samym Zakopanem poczyniła wielkie szkody. Poza to liczne uszkodzenia w sieci telefonicznej i przewodach elektrycznych. Pastwą huraganu padło wiele drzew, szyb, parkanów i t. d.

Największe jednak spustoszenie poczynił na Wilezniku, unosząc i rzucając na ziemię na odległość 50 metrów od budynku cały dach nowobudującej się szkoły powszechnej, wyrzucając szkoda na kilkanaście tysięcy złotych. Następnie huragan uniósł komin na jednej z willi oraz część dachu.

O sile wiatru świadczy fakt kompletnego rozwalenia parterowej, będącej na ukończeniu, willi na Żywiezańskim, którą wiatr zerwał z fundamentów, odrzucając w promieniu kilku metrów poszczególne bierwiona budowli. Tak silnego wiatru halnego nie było bardzo dawno w Zakopanem.

„Pułaski” w podróży do New Yorku

W dniu 15 bm. okręt „Pułaski” wyjechał z Gdyni do New Yorku wioząc na pokładzie 248 pasażerów do Stanów Zjednoczonych Am. Półn. oraz 332 tonny ładunków i 569 worków poczty. Wśród pasażerów znajdował się p. wicekonsul Roman Kwiecień, udający się na placówkę do Chicago.

W Kopenhadzie „Pułaski” zatrzymał się w dniu 16 bm. i po zabraniu 73 worków poczty wyruszył w dalszą podróż.

Nowa polska placówka w Gdańsku

Zarząd Centrali Drobnych Kupców przystąpił w porozumieniu z działaczami społecznymi w Gdańsku do założenia tam oddziału centrali. Został w tych dniach zawiązany komitet organizacyjny, który przystąpił już do pracy. W najbliższym czasie zostaje zwołane zgromadzenie detalicznego i drobnego kupiectwa m. Gdańska i okolic, na którym obecny będzie również delegat egzekutywy Centrali. Na zgromadzeniu tym obrane będą władze związku i omówione podstawy dalszej działalności organizacji.

pińskiego nie szczekał, natomiast rzucił się gwałtownie na sędziego przysięgłego Krowickiego. Przy następnych próbach Lux również wykazywał niejednolitą przychylność. Gdy podeszła do siatki Gorgonowa pies zbliżył się i ułożył się u jej nóg.

Tymczasem przybyła do willi teściowa Gorgonowej wraz ze swą córką. Odbyła się SCENA DRAMATYCZNEGO POWITANIA.

W dalszym ciągu dokonano próby przesłuchania przez Gorgonową trasy wskazanej przez nią w jej obronie, mianowicie miała ona pokazać, jak szła od malej werandy do ogrodu nika Kamińskiego, aby go zbudzić i jak wracała do głównego wejścia, a następnie szła do lekarza Csałi.

W dalszym ciągu wizji lokalnej w Brzuchowicach odbyła się PRÓBA WYBICIA 3 SZYB PRZEZ GORGONOWĄ. Dwie z nich oskarżona tłucze łokciem, a jedną pięścią. W rezultacie odłamki szkła znalezione na progu po jednej i drugiej stronie drzwi. Oglądając to uważnie przysięgli i rzeczoznawcy.

Po przerwie przewodniczący ogłasza uchwałę trybunału, skazującą obrońcę Axera na grzywnę 100 złotych za zakłócenie powagi sądu i ubliżenie sądowi w toku wykonywania czynności urzędowych.

Dalszy ciąg rozprawy odbywa się w sali ochotniczej straży pożarnej w Brzuchowicach, mieszczącej się w budynku policji państwowej. Po otwarciu rozpraw przewodniczący zaznacza, że na miejscu przesłuchanych zostanie kilku świadków pozostałym zaś polecił przybyć do Krakowa. Zeznania świadków dotyczyły głównie wody w piwnicy.

O godz. 21 trybunał wyjechał do Lwowa, celem przygotowania się do nocnego wyjazdu do Krakowa. Oskarżona z dzieckiem przewieziona została również z powrotem do Krakowa.

Pomorze w hołdzie Wielkiemu Budowniczemu Polski

Przebieg uroczystości ku uczczeniu Imienia Marszałka Piłsudskiego

Wczorajsze uroczystości imieninowe, w rzędzie obchodów na szeroką, narodową i państwową zakrojonych miarę, wyjątkowe zajmują miejsce, bowiem 19 marca jest nie tylko dniem, w którym składamy wyrazy hołdu i czci, należnej najbardziej zasłużonemu z zasłużonych, Pierwszemu Obywatelowi Rzeczypospolitej, ale zarazem niepisaniem świętem podniesienia serc, świętem radosnej dumy i godności narodowej. Józef Piłsudski — to żywy symbol wiary w nieziszczalność i trwałość najlepszych złóż ducha polskiego, to widomy znak syntezy zbiorowej woli ku niepo-

delegacji i wolności, to ucieleśnienie wspaniałych twórczych tradycji mocarstwowości, której zręby wykuwali ongiś Bolesław Chrobry, Kazimierz Wielki i Stefan Batory.

Uroczystości ku uczczeniu Imienia Wodza Narodu Marsz. Józefa Piłsudskiego, jakich widownią były w dniu wczorajszym wszystkie miejscowości Pomorza — przybrały charakter wielkiej, samorządnej manifestacji społeczeństwa pomorskiego ku czci Wodza. Pomorze dało jeszcze jeden dowód swego przywiązania i miłości dla Tego, który życie swe całe poświęcił służbie Ojczyźnie.

działów Związku Strzeleckiego, Powstańców i Wojsków OK VIII, oraz młodzieży przedporobowej budziła ogólny zachwyt. Dziarska postawa wszystkich oddziałów wojskowych i oddziałów P. W. napawała dumą nie tylko wysokich przedstawicieli władz, przyjmujących defiladę, ale również nieprzeliczone

tłumy. Był to wspaniały przegląd kadr Armii Rezerwowej Pomorza, rosnących z każdym rokiem na siłę.

Defiladę oddziałów wojskowych prowadził p. pułk. Latawiec, defiladę oddziałów P. W. p. kpt. Kwiatkowski. W czasie defilady krążyła nad miastem eskadra samolotów.

Poświęcenie „Domu Żołnierza“

Po defiladzie odbyło się uroczyste poświęcenie i otwarcie „Domu Żołnierza“, mieszczącego się przy ul. Warszawskiej. W uroczystości tej wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych z p. wojewodą pomorskim Kirtiklisem i p. gen. Paławskim — dowódcą OK VIII na czele, przedstawiciele miejscowego społeczeństwa, reprezentanci Komitetu Jubileuszowego 700-lecia miasta z pp. Dr. Steinbornem i przewodniczącym Rady Miejskiej Michałkiem na czele, dowódcy i delegacje wszystkich pułków i oddziałów wojskowych stacjonowanych w Toruniu.

Uroczystego poświęcenia „Domu Żołnierza“ dokonał ks. prałat Kroczyński, który wygłosił okolicznościowe przemówienie. Po zwiedzeniu przez obecnych lokali „Domu Żołnierza“ odbyła się w szalenie wypełnionej pięknej sali kino-teatru uroczysta akademja. W imieniu Komitetu Budowy Domu Żołnierza wygłosił dłuższe przemówienie p. dyr. Zdanowicz, który przekazał w imieniu Komitetu gmach wadom wojskowym. Z kolei przemówił dowódca Okręgu Korpusu VIII p. gen. Paławski, podkreślając, że gmach „Domu Żołnierza“ wybudowany został na starym pruskim magazynie, który przez obywatelstwo przekształcony został na piękne ciepłe ognisko dla żołnierza polskiego. „Ten piękny dar obywatelstwa toruńskiego i Komitetu Budowy“ — zakończył p. gen. Paławski — „przyjmuję z całym sercem i z całą wdzięcznością i oddaję w ręce Komendanta garnizonu p. gen. Maksymowicz-Raczyńskiego, wyrażając przekonanie, że przyjęty on zostanie z taką samą wdzięcznością przez oficerów i szarą bratnią żołnierską.“

Komendant Garnizonu p. gen. Maksymo-

wicz-Raczyński wygłosił następnie krótkie przemówienie, zakończone apelem do żołnierzy o otoczenie Domu troskliwą opieką. Na program akademji złożyły się produkcje orkiestry 63 p. p. i deklamacja p. kpt. Dr. Bogusławskiego.

Na zakończenie zespół Teatru Żołnierskiego odegrał Komedję Kiedrzyńskiego „Zareczyń pod kulami“.

Uroczyste przedstawienie w teatrze

W godzinach popołudniowych odbyła się w wielkiej sali „Strzelnicy“ przy ul. Przedzamecznej akademja, urządzona staraniem placówki toruńskiej Powstańców i Wojsków OK VIII. W akademji udział wzięli przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych z p. nac. Grzanką — jako reprezentantem p. wojewody pomorskiego na czele, oraz członkowie zarządu Głównego Związku z p. prezesem nac. Zgrzebnikiem.

Po akademji odbył się wspólny obiad żołnierski. Również w godzinach popołudniowych odbyła się akademja w świetlicy Związku Strzeleckiego.

Na zakończenie wczorajszych uroczystości odbyło się uroczyste przedstawienie w Teatrze poprzedzone okolicznościowymi przemówieniami p. Siudowskiego prezesa Pom. Federacji Obr. Ojczyzny, p. posła Szyszko i przedstawiciela Legionu Młodych, który złożył hołd Wodzowi Narodu.

W przedstawieniu wzięli udział przedstawiciele władz z p. Wojewodą pomorskim i Dowódcą OK VIII na czele.

W stolicy Pomorza

Odświętna szata całego miasta, las sztandarów narodowych, portrety Marszałka Piłsudskiego w ozdobnym obramowaniu, przybrane w zieleń i emblematy państwowe gmschy, domy prywatne, tysiączne tłumy zalegające ulice, wszystko to wskazywało na to, że dzień Imienia Wodza Narodu Marsz. Piłsudskiego rozpoczął się w Toruniu — stolicy ziemi Pomorskiej, pod znakiem uroczystościowym.

Msza polowa

Uroczystości rozpoczęły się w sobotę capstrzykiem Oddziałów wojskowych i organizacyj Przystosowania Wojskowego, które z orkiestrami zgromadziły się na Rynku. Po przemówieniu komendanta Legionu Młodych p. Chutkiewicza, oddziały przemarszerowały przez ulice miasta.

W niedzielę już na długo przed godz. 10-tą poczęły się na placu św. Katarzyny, gdzie odbyć się miało uroczyste nabożeństwo polowe, gromadzić tłumy publiczności, pragnące wziąć udział w nabożeństwie. Do okola ołtarza w wielkim ezoroboku ustawiały się wszystkie formacje wojskowe, organizacje P. W., młodzież przedporobowa, Korporacje i Stowarzyszenia.

Uroczysta msza św. polowa rozpoczęła się o godz. 10-tej, celebrowana przez Ks. prałata Kroczyńskiego. W nabożeństwie wzięli udział p. wojewoda pomorski Kirtiklis i dowódca OK VIII p. gen. Paławski. Ponadto z pośród przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych zauważyliśmy pp. wicewojewodę Dr. Seydltza, Starostę Krajowego Łąckiego, przedstawicieli sądownictwa z pp. wiceprezesa S. A. Klankiem, prokuratorem S. A. Jawornikiem i prezesem S. O. Radłowskim na czele, gen. Maksymowicz-Raczyńskiego, przedstawicieli władz miejskich z prezydentem miasta Boltem na czele, starostą powiatowym Rogowskim, naczelników wydz. Urzędu Wojew., Komendanta Wojew. P. P. insp. Olszańskiego i innych.

Ponadto w nabożeństwie udział wzięli przedstawiciele ziemianstwa, oraz p. poseł Szyszko z Krakowa.

Przed nabożeństwem w czasie przybycia p. Wojewody Pomorskiego Kirtiklisa orkiestra odegrała hymn narodowy a na maszt ustawiony na placu podniesiono przy huku dział flagę państwową.

Defilada

Po wysłuchaniu nabożeństwa p. Wojewoda Pomorski Kirtiklis wraz z obecnymi na nabożeństwie przedstawicielami władz wojskowych z p. generałem Paławskim dowódcą Korpusu, oraz przedstawicielami władz samorządowych z p. starostą Łąckim i p. prezydentem miasta Boltem na czele udał się na Rynek Staromiejski, gdzie zajęł miejsce na specjalnej trybunie.

Tymczasem przed lokalem Legionu Młodych przy ul. Mostowej zebrało się 26 sztafet z całego Pomorza, a mianowicie: Powst. i Wojacy z Chełmna, Związek Strzelecki z Chełmna, Zw. Strzelecki z Chełmży, Sokół z Grudziądza, K. S. Olimpja z Grudziądza, S. M. P. z Grudziądza, Zw. Podof. Rezerwy z Inowrocławia, Powstańcy i Wojacy z Inowrocławia, Zw. Podof. Rezerwy z Chełmży, Powstańcy i Wojacy z Bydgoszczy, Zw. Strzelecki z Nieszawy, Zw. Rezerwistów z Nieszawy, Zw. Strzelecki z Inowrocławia, Zw. Strzelecki z Wojdowa, Zw. Strzelecki z Mław, Zw. Strzelecki z Solca Kujawskiego, Powstańcy i Wojacy z Solca Kujawskiego, Zw. Rezerwistów z Lipna, Zw. Strzelecki z Lipna, Zw. Strzelecki z Aleksandrów Kujawskiego, K. S. Wąbrzeźno, Powstańcy i Wojacy z Wąbrzeźna, Powstańcy i Wojacy z Brodnicy, Kolejowe Przystosowanie

z Brodnicy, Zw. Strzelecki z Brodnicy, „Sokół“ z Brodnicy, S. M. P. z Brodnicy i Zw. Rezerwistów z Bydgoszczy. Ogółem liczba kolarzy wynosiła około 200 ludzi.

Po uformowaniu pochodu sztafety pod przewodnictwem Komendanta Zw. Podoficerów Rezerwy Szeidera udały się na Rynek Staromiejski, gdzie wjechały kolejno p. Wojewodzie adresy hołdownicze dla Marszałka Piłsudskiego.

Po odebraniu raportu od Komdt. Szeidera i adresów hołdowniczych rozpoczęła się defilada. Rynek Staromiejski, jak również ulice doń wiodące zapelnily tysiączne tłumy.

Defiladę p. wzięli p. wojewoda pomorski Kirtiklis i dowódca Okręgu Korpusu p. gen. Paławski w otoczeniu zebranych na trybunie przedstawicieli władz. Na długą wstęgę szeregów defilujących złożyły się wszystkie oddziały tutejszego garnizonu, dalej organizacje P. W. a więc: Powstańcy i Wojacy OK VIII, Związek Strzelecki, K. P. W., Poctowe P. W., hufce szkolne P. W., oraz oddziały nieuzbrojone Związku Legionistów, Legionu Młodych, Związku Podoficerów Rezerwy, Powstańców i Wojsków, Związku Inwalidów Wojennych, Harcerstwa męskiego i żeńskiego, oddziału żeńskiego Związku Strzeleckiego, dalej delegacje Stowarzyszeń, Korporacji i Cechów. Tuż za oddziałami wojskowymi postępował oddział poljeji. Doskonała postawa i forma od-

Bydgoszcz w dniu imienin Wodza

Już sam wygląd miasta w wigilję imienin nastrojał odświętnie.

Rynek im. Marszałka Piłsudskiego zaległy tłumy, ujęte setkami flag, zwisających z białych, wysokich słupów. Na środku rynku drga subtelnie, niebieskawym światłem gazowem transparent wyobrażający Orła Białego, okolonęgo zniczami i imcjajami „J. P.“ Na wzniesieniu kamiennem przy transparentie zajęł miejsce przedstawiciel władz ze starostą dr. Nowakiem, prezydentem miasta p. Barciszewskim i wiceprezydentem p. dr. Chmielarskim i in. na czele. Nieco dalej ustawili się w nieskazitelnym ordynku oddziały wojskowe i organizacje ze sztandarami. Wśród dźwięków marsza generalnego wjeżdża konno na środek rynku gen. Thommee w otoczeniu oficerów ze sztabu. Dowodzący capstrzykiem zdaje raport i po chwili gen. Thommee przejeżdża przed frontem ustawionych formacji wojskowych.

Gen. Thommee przemawia krótko, po żołniersku, szczerze, otwarcie. Poszczególne słowa padają jak dźwięki komend: Czy wiecie żołnierze, czy wiecie Rodacy, dlaczego tak serdecznie, tak gorąco czcimy naszego Wodza? Nietylko dlatego, że z niczego stworzył armię, która dzisiaj budzi podziw całego świata, nietylko dlatego, że przeprowadził zwycięsko jedną z najcięższych wojen, jaką Polska kiedykolwiek prowadziła, wojnę w zaraniu jej niepodległości, w okresie początkowego krystalizowania się aparatu państwowego, bez poparcia i obcej pomocy, zdany na własny Geniusz i bohaterstwo Rodaków — ale może przede wszystkim dlatego, że nauczył nas polegać na własnych siłach, że wpoił wiarę w niespożytość wartości narodowych, że umiał je na wierzch wydobyć, że nam hetmani i hetmani nadał, jako geniusz Czy nu. U wschodnich granic Rzeczypospolitej ugruntowaliśmy — zdaje się — na stałe, pokój, zwłaszcza po akcie nieagresji z Sowietami. Chmury natomiast zbierają się

nad zachodnią granicą.

Lecz rozpedzimy je — da Bóg! — niezłomną wolą w jedności, której nasz ukochany Komendant, Wódz i Wychowawca Narodu był i jest tak wspaniałym wyrazicielem. Marszałek Józef Piłsudski niech żyje!

Okrzyk ten odbiwszy się po trzykroć o mury kamienne i strop nieba — wrył się ożywczo w serca zebranych, spajając je jednym powszechnym uczuciem czci i uwielbienia dla Solenizanta Narodu.

Capstrzyk skończony.

Akademja na cześć Wodza

Obchód wigilijny imienia Marszałka Piłsudskiego nie ograniczył się tylko do capstrzyka. Jasna i radosna pamięć o Solenizancie była przedmiotem szczerzego kultu w szeregach stowarzyszeń i organizacji miejscowych. Wymienimy więc niektóre z nich. I tak o godz. 5 popoł. obszerna sala Resursy Kupieckiej wypełniła się po brzeżki publicznością, która uczestniczyła w Akademji, urządzonej przez różne organizacje pracy społecznej kobiet.

Po hymnie narodowym, odegranym przez rkiestrę 61 p. p. kapitanowa p. Gorgoszowa wygłosiła bardzo ciekawie ujęty referat o Marszałku. Akademję urozmaicił występ młodego i znanego pianisty bydgoskiego p. Stanisława Lewińskiego.

O godz. 8 wiecz. w sali „Pod Lwem“ rozpoczęła się Akademja Związku Strzeleckiego, zaszczycona obecnością przedstawicieli władz miejscowych z gen. Thommeem na czele. Prof. Wojtulewicz w płomiennych słowach skreślił sylwetkę Komendanta. Wzruszającą była uroczystość w przedszkolu Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet na Bartodziejach, gdzie przemówiły do dzieci p. Szczygiełska i prof. Garbiczowa.

W sekcji mandolinistów K. P. W. odbył o dziejowym posłannictwie Marszałka Piłsudskiego wygł. sił prof. Garbicz, zysku-

jąc sobie przejrzystą budową i żywą formą referatu uznanie zebranych.

Analogiczne Akademje odbyły się w przeddzień i w dniu imienin w obwodowych organizacjach Związku Strzeleckiego na Jachcicach, w Zimnych Wodach, na Miedzyniu i Prądach, gdzie stosowne przemówienia wygłosił kpt. Kalita. Imponująco wypadła Akademja, urządzona w niedzielę o 5 po południu na sali Strzelnicy przez Radę Grodzką BBWR.

W sobotę wieczorem, piękna aula Szkoły Podchorążych gościła przedstawicieli miejscowych sfer politycznych, społecznych i towarzyskich na raucie zorganizowanym przez Związek Legionistów. Na sali zauważyliśmy gen. Thommee, starostę dr. Nowaka, wiceprezydenta dr. Chmielarskiego, prezesa BBWR, dr. Szymanowskiego, prezesa Dyrekcji P. i T. p. Stojewskiego, dowódców poszczególnych pułków, korpus oficerski im. gremio i in. Raut urozmaicony był częścią koncertową.

Silne wrażenie wywarła kantata ku czci Marszałka, skomponowana przez znanego i cenionego muzyka prof. Urbanyego, który sam dyrygował orkiestrą i dobrze wyszkolonym chórem Szkoły Podchorążych.

Uroczystości dnia wczorajszego zainaugurowało solenne nabożeństwo, odprawione w Farze przez ks. kanonika Schulza w asyście liczego duchowieństwa na intencję Dostojnego Solenizanta. W czasie nabożeństwa pieśni wykonał artysta Teatru Miejskiego p. Roman Cirin. Świątynia była przepełniona tłumami wiernych w stallach zajęli miejsca przedstawiciele władz, główną nawę zajęły delegacje stowarzyszeń z chorałwami.

Plac Wolności skapany w potokach światła słonecznego na długo już przed godziną 11 zapelnil się tysiącami tłumami publiczności, zwabionej mającą się odbyć defiladę. Tłumy, które nie mogły docisnąć się do Placu Wolności zaległy zwartą ławą

chodniki ulic przyległych, którymi przemaszerować mieli defilujący. Defiladę przyjął p. gen. Thommee w otoczeniu przedstawicieli władz. W zwartym orydku szły stawa rzyszenia i organizacje P. W., młodzież szkolna, Sokoli, Policja, a wreszcie formacje wojskowe.

Dziarska i junacka postawa maszerujących napawała dumą, wzbudzała niekłamny zachwyt u tysięcznych widzów. Zwłaszcza podziw i sympatię widzów zyskały sobie poszczególne oddziały „Strzelca”, imponujące tak liczebnością, jak i wspaniałą prezentacją. Niemniej okazałe prezentowały się oddziały Zw. Legionistów i Legjonu

Jak Grudziądz uczcił dzień Imienin Marszałka?

Nie mniej uroczysto obchodzono dzień Imienia Wielkiego Budowniczego Państwa Polskiego w Grudziądzu. Miasto przybrane było oświetleniem. Na Głównym Rynku, na stopniach pomnika „Żołnierza Polskiego” ustawiono olbrzymich rozmiarów portret Marszałka Piłsudskiego, pendzla p. prof. Szebelwskiego dyrektora Pomorskiej Szkoły Sztuk Pięknych. Portret jak i cały pomnik tonął w powodzi zieleni i światła. Wokół Rynku na wysokości I piętra powieszono wspaniałą girlandę z zieleni, przeplataną lampkami elektrycznymi. U stóp pomnika ustawiono dwa działa oraz straż honorową. Całość szczególnie wieczorem sprawiała wrażenie imponujące.

W PRZEDDZIEŃ IMIENIN WODZA

W sobotę o godz. 18 odbył się capstrzyk na Rynku. Punktualnie o ustalonym czasie na Rynku zjawili się przedstawiciele Władz Państwowych, z p. Starostą Niepokulczyckim na czele, Władz Samorządowych z p. prezydentem Włodkiem, korpus oficerski garnizonu grudziądzkiego oraz przedstawiciele licznych organizacji Torzysztw itp.

Cały Rynek zaległy tłumy publiczności.

O godz. 18.20 przybył na Rynek p. gen. Sanki, który odebrał raport wygłosił dłuższe i podniosłe przemówienie, zakończając okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzplitej, Jej Prezydenta i Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Z kilku tysięcy piersi zebranych na Rynku wydarł się żywiołowy okrzyk „niech żyją”.

Orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy, poczem oddziały przy blasku pochodni ruszyły ulicami miasta.

O godz. 19.30 odbyło się w Teatrze Miejskim galowe przedstawienie. Przedstawienie zostało poprzedzone przemówieniem p. kpt. Kulwiecia.

W niedzielę już przed godz. 11-tą olbrzymi plac ćwiczeń przy ulicy Lipowej zapelniał się tłumami publiczności oddziałami wojskowymi. Przed ołtarzem zajęli miejsca przedstawiciele Władz Rządowych, Samorządowych z p. Starostą Niepokulczyckim i z p. prezydentem Włodkiem na czele, oraz liczne delegacje Organizacji Społecznych z prezesem Rady Miejskiej p. Szambelanem Szychowskim na czele, dalej korpus oficerski Garnizonu Grudziądzkiego.

Wokół ołtarza ustawiły się delegacje pułków ze sztandarami, delegacje różnych organizacji, oraz delegacje wszystkich cechów rzemieślniczych również ze sztandarami. Ołtarz otoczony był lasem sztandarów. Krótko przed godz. 11 na Plac przybył p. gen. Sawicki, który odebrał raport zajął miejsce przed ołtarzem. Mszę św. celebrował proboszcz kościoła wojskowego ks. dr. mjr. Łęga, który po skończonym nabożeństwie wygłosił podniosłe kazanie okolicznościowe. W czasie nabożeństwa orkiestra wojskowa 64 pp. pod batutą p. por. Szpuleckiego wykonała szereg utworów kościelnych.

Po skończonym nabożeństwie udano się na dziedziniec koszar Centrum Wyszkozenia Żandarmerji, gdzie delegacja Komitetu Obchodu w osobach p. starosty Niepokulczyckiego, p. gen. Sawickiego i prezydenta miasta p. Włodka złożyła u stóp pomnika wiązanek z żywego kwiecica. Również młodzież szkolna, oraz organizacje społeczne złożyły u stóp pomnika wieńce i kwiecie.

O godz. 12.15 rozpoczęła się przed gmachem Izby Skarbowej przy ulicy Lipowej defilada, — którą odebrał p. gen. Sawicki w otoczeniu przedstawicieli Władz.

Defiladę prowadził dowódca piechoty dywizyjnej p. pułk. Kustron. Defiladę otwierał 64 pp. z plk. Izdebskim na czele, następnie maszerowały: 65 pp. z plk. Kieszkowskim, bataljon 66 pp. z mjr. Głowowskim, kompania telegraficzna 16 dywizji z pkt. Marcelą a dalej Centrum wyszkolenia Żandarmerji z kpt. Palda, 16 PAL. prowadzony przez kpt. Jagodzińskiego, Centrum Wyszkozenia Kawalerji z plk. Homiczem na czele oraz 18 pułk Ułanów z plk. Kosiarskim. Następnie kroczyły dziarskie oddziały Przewosobienia Wojskowego z komendan-

Młodych. Defilada trwała przeszło godzinę.

W południe odbyła się uroczysta Akademia w Teatrze Miejskim. Widownia wypełniona. W łóżach zajęli miejsca gen. Thommee, starosta grodzki Nowak, prezydent miasta p. Barciszewski z małżonką, ks. kanonik Schulz i in.

Po zagajeniu Akademii przez prezesa Zw. Legionistów p. dr. Czaykowskiego, orkiestra 62 p. p. pod batutą por. Grabowskiego odegrała hymn narodowy. Życie i czyny twórcy niepodległości Polski zobrażował prof. Wojtulewicz.

Z kolei p. Roman Cirin cdszpiewał kilka

pieśni żołnierskich. Akademię zakończyły dwa marsze fanfarowe i marsz I. Brygady wykonany przez reprezentacyjną orkiestrę 62 p. p. pod batutą por. Grabowskiego.

Uroczystości wczorajsze zakończyło wieczerem galowe przedstawienie w Teatrze Miejskim, na które złożyły się trzy 1-aktowe komedje Aleksandra Fredry. Szczegółową relację o przedstawieniu galowym zdamy w najbliższym numerze.

Tak oto minął dzień imienin Józefa Piłsudskiego, pełen ściana, radości i pogody, pełen świątecznego nastroju, który wziął w swój jasyr wszystkich bez mała mieszkańców naszego miasta.

tem p. por. Rokickim. Szczególną uwagę zwracały oddziały strzeleckie a głównie oddział wodny.

W dalszym ciągu defilowały hufce szkolne, PW, kolejowe, szkoła Budowy Maszyn, Gimnazjum matematyczno-przyrodnicze gimnazjum klasyczne, oddziały harcerskie, oddział żeński strzelca, oddziały żeńskie hufców szkolnych, — podoficerów rezerwy, Związek Inwalidów Wojennych, delegacja „Sokola” ze sztandarem, — Straż pożarna, PW, pocztowe i Związek niż-

Nad Polskiem Morzem

Uroczystości z okazji imienin Marszałka Piłsudskiego i 70cio lecia Powstania Styczniowego rozpoczęły się w Gdyni w ub. sobotę.

Od rana już na gmachach urzędowych powiewały flagi narodowe — popołudniu udekorowano wiele okien wystawowych i wywieszono na flagi na domach prywatnych.

O godz. 10 rano wyruszyła z Gdyni sztafeta rowerowa Federacji Zw. Obr. Ojczyzny i Zw. Strzeleckiego z adresem holdowniczym i życzeniami Organizacji b Wojskowych z Gdyni, Pucka i Wejherowa. Trasa sztafety obejmuje przestrzeń Gdynia — Kartuzy — Kościerzyna — Starogard — Świecie — Toruń. Sztafetę pożegnał na ul. 10 lutego przed gmachem Urzędu Pocztowego p. komisarz Rządu Sokół kończąc przemówienie okrzykiem na cześć p. Marszałka.

Gdy zapadł zmierzch przez ulice miasta przemaszzerowały oddziały PW i WF pod bronią na czele z orkiestrą kolejową w asyście straży ogniowej z pochodniami. W capstrzyku brały udział m. in. kompania policji państwowej, KPW, straży granicznej, Związku Strzeleckiego itp pod komendą p. kpt. Gurdery.

Całe miasto zręście oświetlono — wiele domów i gmachów urzędowych pomysłowo iluminowano.

Capstrzyk przeszedł ul. 10 lutego, podjazdem kolejowym, Szosą Gdańską pod mostem kolejowym do komisariatu Rządu, gdzie ode-

Wejherowo w holdzie Marszałkowi Piłsudskiemu

Niedzielne uroczystości z okazji imienin Marszałka Piłsudskiego rozpoczęły się w sobotę capstrzykiem. W niedzielę o godz. 9 rano zgromadziły się na Rynku oddziały Baonu Morskiego, organizacje PW oraz towarzystwa i cechy, poczem udano się na uroczyste nabożeństwo, które odprawił ks. dziekan Rozcyniański. Po nabożeństwie odbył się przegląd wojska i organizacji, poczem przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych na czele z plk. Kurkiem i starostą Wendorffem przyjęli defiladę. Przed trybuną przeddefilowały oddziały Baonu Morskiego, Powstańców i Wojaków, Kolej. i Pocht. Przystosobienia Wojskowego,

Pożyteczne naśladownictwo

Nie jesteśmy zwolennikami ślepego naśladowstwa t. zw. zagranicy ani tembardziej zachwycańia się, wszystkim, co z zagranicy pochodzi.

Są przecie zagranicą, jak wogóle w każdym kraju, rzeczy rozsądne i nierozsądne.

Na jedną rzecz rozsądną pragniemy właśnie wskazać.

W całej niemal Europie dawno już zrozumiano, że jak najszerszy wewnętrzny rynek zbytu jest ostoją gospodarki narodowej. Szczególnie łatwo jest dbać o rynek w dziedzinie tych artykułów, które objęte są monopolami państwowymi.

Naprzykład tytoń: rządy zachodnio-europejskie dawno już zniosły zakazy palenia w instytucjach państwowych, w tramwajach, na kolejach i t. d. Za nimi poszły instytucje prywatne, i jak teatry, kina i inne instytucje publiczne.

U nas wszędzie jeszcze wiszą tabliczki, za-

skich urzędników państwowych.

Defilada trwała blisko godzinę.

W godzinach popołudniowych odbyła się w „Domu Żołnierza”. Akademia dla organizacji i stowarzyszeń PW., zaś w gimnazjum żeńskim akademja hufców harcerskich.

O godz. 17 odbyła się akademja Rodziny Policijnej na miasto Grudziądz w gimnazjum żeńskim, a o godz. 18 powszechna akademja robotnicza w „Tivoli” z przemówieniem p. plk. rez. prof. Piwowarczyka i koncert wojskowy.

grano Hymn Narodowy, następnie ulicą Świętojańską, Starowiejską pod dworzec kolejowy gdzie nastąpiło rozwiązanie pochodu.

Wieczorem w salona „Polskiej Riwjery” odbył się raut, urządzony przez Zw. Legjonistów. Na raucie obecni byli przedstawiciele władz z kom. Rządu Sokolem, kontradmirałem Unrugiem i dyr. Urzędu Morskiego Legowskiem na czele oraz licznie zebrana publiczność.

Słowo wstępne wygłosił prezes Zw. Legjonistów w Gdyni p. Brieff, który mówiąc o sile ducha i sile czynu, cechujących postać i działania Marszałka Piłsudskiego, podkreślił, że biorąc sobie te cechy za wzór, powinniśmy iść za głosem Wodza do walki z piętrzącymi się przed nami trudnościami, do walki o nową Polskę, Polskę jutra. Przemówienie swe p. Brieff zakończył okrzykiem na cześć Marszałka, powtórzonym gorąco przez obecnych. W części koncertowej produkowało się szereg osób, m. in. p. inż. Lubarski, p. Legocki, p. Gorzechowska i inni. Nieoficjalna część rautu przeciągnęła się do późnej nocy.

W niedzielę o godz. 10 rano oddziały PW i WF, organizacje, towarzystwa ze sztandarami i szkoły zebrały się na ul. 10 Lutego — skąd nastąpił wymarsz na nabożeństwo do nowego kościoła. Po nabożeństwie i przeglądzie odbyła się na ul. 10 Lutego defilada.

Oficjalną część programu zakończyła akademja w „Morskiem Oku”.

Związku Strzeleckiego i hufców szkolnych. — Oddziały zamykał patrol konny Federacji PZO0 oraz oddział kolarzy, złożony z 150 strzelców, przybyłych z całego powiatu. Następnie przeddefilowały organizacje społeczne i szkoły.

Po defiladzie w salach hotelu Metropol odbył się bankiet, podczas którego przemawiali plk. Kurek, starosta Wendorf, insp. Starzyk oraz p. Westphal.

Wieczorem w zapelnionej sali Strzelnicy odbyła się akademja, poprzedzona przemówieniem plk. Kurka. Sekcja teatralna „Harmonji” odegrała sztukę „Wieżień z Magdeburga”.

Zmiany wśród duchowieństwa na Pomorzu

J. E. X. Biskup Dr. Okoniewski mianował: a) kuratusem: X. E. Duszyńskiego z Legbada w Brzeźnie, X. A. Goluńskiego, wikarjusza z Chojnic w Linji, X. J. Sobisza z Brzeźna w Legbądzie.

b) administratorem in spiritualibus et temporalibus: X. B. Pokorskiego II, wik. z St. Kiszewy we Wrockach od 15 maja rb.

c) administratorami tymczasowymi: 1) X. wik. J. Mykowskiego przy kościele N. M. P. w Toruniu, 2) X. E. Deskowskiego, wik. z Brodnicy w Rumianie.

d) prefektem gimn. w Starogardzie: X. B. Jagłę, wikarjusza z Sarnowa.

e) kapelanem u SS Miłosierdzia oraz katechetą szkoły pow. w Świeciu: X. Huberta Raszkowskiego, wik. kat. z Pelplina.

f) wikarjuszem ekspozytem: X. Tadeusza Olszewskiego, wik. z Żukowa w Niespiecwie.

g) wikarjuszami: X. Leona Ettera, wik. z Kazanie w Chojniech jako III, X. A. Pierka, administratora z Wrock w St. Kiszewie, X. Antoniego Kasprzkiego, wik. z Śliwie w Osiu, X. Kazimierza Kłewicza, wik. z Kielna w Kazaniech, X. Stanisława Krausego, wik. z Kamienia Pomorskiego w Bysławiu, X. Dr. A. Pastwę w Błędowie, X. Bernarda Sychtę, wik. z Świecia w Sarnowie, X. Antoniego Troszyńskiego, wik. z Osia w Kielnie, X. Radę żywickiego z Kościerzyny, I wik. w Śliwiecach.

Ekskardynował — X. kur. Papacka z Linji do Wolnej Prałatury w Pile.

17.770 bezrobotnych otrzymało pracę w ciągu stycznia

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego, państwowe urzędy pośrednictwa pracy skierowały w ciągu stycznia do pracy 17.770 bezrobotnych, w tem 15.024 mężczyzn i 2.746 kobiet. Z ogólnej liczby osób, które otrzymały pracę 1.284 przypada na robotników przemysłu górniczego, 835 — hutniczego, 724 — metalowego, 558 — włókienniczego, 416 — budowlanego, 416 — na imię grupy zawodowe, 11.993 na robotników niewykwalifikowanych, 141 — na robotników rolnych, 249 — na pracowników umysłowych, 947 — na służbę domową i robotników komunikacyjnych, oraz 207 na robotników młodocianych.

Najbliższy transport emigrantów do Stanów Zjednoczonych

Najbliższy transport emigrantów do Stanów Zjednoczonych A. P. wyrusza z Warszawy w dniu 1 kwietnia br., z Gdyni zaś odpływa w dniu 5 kwietnia na pokładzie okrętu „Kościuszko”. Następny transport wyrusza z Warszawy w dniu 28 kwietnia, z Gdyni zaś w dniu 2 maja. Emigranci, którym termin ważności wiz upływa przed dniem 3 maja, powinni wyjechać najbliższym transportem.

UWAGA! Wszelkie mniejsze wygrane nie zamieszczone w poniższym wykazie należy sprawdzić w najszybszej kolekturze „Uśmiech Fortuny”.

Bydgoszcz, Pomorska 1, tel. nr. 39. Tamże natychmiastowa wypłata wszelkich wygranych, względnie zamiana wygranych losów na inne.

Kto wygrał?

Najważniejsze wygrane w 9-tym dniu ciąglenia 5-tej klasy.

Po 10.000 zł. Nr. 8770 79756 122238.

5.000 zł. Nr. 40314.

Po 2.000 zł. Nr. 32826 33159 42462+ 55208 61511 72426 77967 790010 91534 93025+ 95128+ 96314 102201 111716 125037 132485 132627 136045

Po 1.000 zł. Nr. 723+ 12324 19540+ 29770 30733 35868 38061 38090 42309 47202 53229 53989 5636061191 64112 65398 67419 73523 77511 77550 77878 80118+ 81090 85437 89625 93451 94820 95229 98121 99363 101350 103434 108415 114106 119351 126534 131571 134907 133545+ 136134 136368 139938 143223 145555.

Numerzy ze znakiem + wygrywają premie.

Sprawdzajcie swoje losy w Kolekturze Szczęścia KAFTALA BYDGOSZCZ ulica Jagiellońska 2 Ciąglenie 5-tej klasy trwa do dnia 11 kwietnia br. Główna wygrana 1000000 zł padnie w ostatnim dniu ciąglenia!

Nie sięj paniki w czasie nieprzyjacielskiego ataku lotniczo-gazowego

KRONIKA

wtorek
21
marca

TORUN

Kalendarzyk rzym.-lat.

Poniedziałek Wolframa

Wtorek Benedykta

— Nocny dyżur aptek. Do środy, dnia 23 b. m. włącznie dyżuruje: w śródmieściu — apteka „Radziecka”, ul. Szeroka; na Bydgoskiem — św. Anny, ul. Mickiewicza 98; na Mokrem — „Pod łabędziem”, Kościuszki 15.

Repertuar kin:

Mars — „Małżeństwo dla opinji”.

Światowid — „W cieniu krzyża”.

Pajace — „Miłość i zemsta dońskiego kozaka”.

Corso — „Król szpiegów”.

TEATR-POLSKI

Sezon 1932/33

Kier.: Józef Cornobis.

W poniedziałek, dnia 20 marca br.

o godz. 20-tej

Występ Opery Teatru Wielkiego

w Warszawie

„PAJACE”

Opera w 3 aktach E. Leoncavalla i

„CAVALERIA RUSTICANA”

Opera w 1 akcie Mascagniego.

Leg. znizk 25%.

We wtorek, dnia 21 bm. o g. 15.30

Występ Opery Teatru Wielkiego

w Warszawie

Przedstawienie popołudniowe po

cenach o 50 proc. znizonych

„Straszny Dwór”

Opera St. Moniuszki.

Zmieszca

— Odnaczenie. Pan Prezydent Rzeczypospolitej zarządzeniem z dnia 16 marca br. (Monitor Polski Nr. 63 poz. 81) nadał panu Stanisławowi Łuczakowi, komisarzowi wywłaższeniowemu na wojew. Medal Niepodległości za prace niepodległościowe.

— Badanie lekarskie dla kandydatów do Szkół Podoficerskich dla Młodoletnich odbędzie się w czwartek dnia 23 marca br. o godzinie 8.30. Zbiórka kandydatów o godzinie 8 przed koszarami Hallera.

— Walne zebranie Związku Zawodowego Pracowników Gastronomicznych. We wtorek dnia 21 bm. o godz. 2 w nocy odbędzie się roczne walne zebranie Zw. Zawodowego Pracowników Gastronomicznych.

— Na łódź podwodną im. Marsz. Piłsudskiego. Korpus Oficerów 14 p. p. zamiast wspólnej biesiady w dniu imienin pana Marszałka, złożył na łódź podwodną imienia Marszałka Piłsudskiego 100 zł.

— Wit Stwosz. Pod wyższym tytułem wygłosi w Toruniu (w gimnazjum im. Kopernika) we czwartek dnia 23 bm. o godz. 20 zajmujący wykład ks. dr. Szczerzyński Dettloff, prof. Univ. Pozn. Liczne przedroczna przedstawia słuchaczom działalność mistrza Wita w Krakowie, począwszy od wspaniałego jego atyku dzieła wielkiego ołtarza w kościele marjańskim, a następnie w Norymberdze. Szczegółnie zamilowanie do przedmiotu, którym prelegent zajmuje się od lat dawnych. upoważnia go do przedstawienia syntezy i rozwoju sztuki stwoszowskiej w sposób wyczerpujący. Zainteresowanie się Torunia tym wykładem powinno być tem większe, że dotyczy ono sztuki średniowiecznej, w której liczne zabytki miasta jest tak bogate. Wstęp na wykład 50 groszy dla dorosłych, 20 groszy dla młodzieży.

— Bezpłatne przedstawienie w Teatrze dla młodzieży szkolnej. W związku z uroczystym obchodem imienia Marsz. Piłsudskiego odbędzie się dzisiaj (w poniedziałek) o godz. 16 bezpłatne przedstawienie w Teatrze Miejskim dla młodzieży szkół średnich, zakupione przez p. Wojewodę Pomorskiego.

Odegrana zostanie komedia Al. hr. Fredry „Damy i Huzary”.

Przedstawienie poprzedzi okolicznościowe przemówienie p. prof. dr. A. Grefnerowej.

— Nowy cennik pieczywa i mięsa. Magistrat toruński w porozumieniu z cechem piekarskim i rzeźnicko-masarskim ustalił następujące ceny: za 1 kg. chleba z mąki żytniej 34 gr. za 1 bulkę wagi 55—60 gr. z mąki pszennej 5 gr. Mięso wieprzowe (za 1 kg): boczek świeży 1,60; boczek wędzony 1,80; karkówka 1,70; kotlety 1,80; mięso siekane 1,80; słonina świeża 2 zł; wędzona 2,20; smalec 2,80; sardio 2,10 zł. Mięso cielęce: ćwiartki przednie 1,10; ćwiartki tylne 1,40. Mięso skopowe 1,50. Mięso wołowe: z kością od 1,20—1,50; bez kości 2 zł. Łój topiony 1,60 zł. Wyroby mięsne: kielbasy: królewiecka 1,20, czosnkowa od 1,20—1,60; wiatrobika pasztecikowa 2,40;

Tragiczna śmierć pod kołami samochodu

Ulica Chełmińska była w dniu 5 grudnia ub. roku widownią tragicznego wypadku, którego ofiarą padł rowerzysta Bolesław Jankowski.

Jankowski najechany został przez do różkę samochodową nr. 42, prowadzoną przez szofera Kazimierza Czerwińskiego. Skutkiem najechania Jankowski doznał bardzo poważnych obrażeń i odwieziony do

lecznicy miejskiej, zmarł. Szofer Kazimierz Czerwiński stanął przed Sądem pod zarzutem spowodowania śmierci.

Sąd po przesłuchaniu świadków tego tragicznego wypadku i po przeprowadzeniu wizji lokalnej, uznał Czerwińskiego winnym spowodowania śmierci Jankowskiego i zasądził go na 6 miesięcy więzienia i 20 zł. kosztów sądowych.

Z działalności Towarzystwa Czytelni Ludowych

W auli Gimnazjum Żeńskiego odbyło się w dniu wczorajszym walne zebranie Towarzystwa Czytelni Ludowych. Zebranie zajął i przewodniczył obradom prezes Tow. Ks. Karczyński.

Ogólny pogląd na całokształt działalności Tow. w roku ub. dali w swych sprawozdaniach prezes Ks. Karczyński, sekretarz p. Stadniczeńko, skarbniczka p. Talmowa, w imieniu komisji rewizyjnej sędzia p. Arkusiewicz.

Sprawozdania Zarządu przyjęto do wiadomości i udzielono absolutorjum. Tow. posiada na terenie naszego miasta 4 biblioteki, książek nowych zakupiono 423. O konieczności i potrzebie istnienia bibliotek TCL świadczy najlepiej ilość czytelników, których liczba dosięga 600. Książek posiadają biblioteki: TCL 6080; z tej liczby biblioteka centralna 4654, na Bydgoskim 593, na Mokrem 523, na Jakóbskim 310

W Centrali w ciągu roku ub. wymieniono 35338 razy książki pomiędzy 28520 czytelników. Dochód ogólny wynosił w roku ub. 11.241,61 zł rozchód 11.194,47 zł.

W dalszym ciągu zebrania wybrano nowy zarząd. Prezesem Tow. wybrany został ponownie Ks. Karczyński, W skład zarządu weszli pp. Dr. Kolanowski, Dr. Ossowski, p. Marja Talmowa, Ignacy Stadniczeńko, p. Halina Urbańska, p. Dr. owa Irena Kolanowska, Irena Wiszniewska, p. Dr. owa Steinbornowa, p. H. Piskorska p. pułk. Ilnatowiczowa, p. prof. Rieszowa, dyr. Morcarski, Marjan Sydow, Lucja Bednarska p. Bilewiczowa, p. Marja Jankowska, p. Leokadja Kamforowska p. sędzia Pietrykowski i prof. Jamrosz.

Pracownicy ubezpieczeń społecznych we własnej organizacji zawodowej

W tych dniach odbyło się walne zebranie Zw. Zaw. Pracowników Ubezpiec. Społ. oddział w Toruniu do którego należą pracownicy b. Kasy Chorych miasta Torunia, Powiatowej Kasy Chorych w Chełmży i pow. Kasy Chorych w Warzeźnie.

Po wysłuchaniu sprawozdań z działalności zarządu w roku ub. dokonano wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli: jako prezes p. dyr. Marjan Jakubowski oraz pp. Barczyński Czesław, Żydowo Mieczysław, Majewski Zygmunt, Krupka Jan, Karasiewicz Jan, Strzałkowski Kazimierz, Szalach Antoni, Zieliński Maksymilian i Holc Lucjan jako członkowie. Nowo wybrany Zarząd zajął się energicznie

sprawami koła powołując do życia sekcję gospodarczą i towarzyską. Ponadto zarząd kładzie duży nacisk na prace samopomocy koleżeńkiej. Wyrazem tych dążeń jest utworzenie Kasy samopomocy koleżeńkiej, z której członkowie koła mogą otrzymywać doraźne pożyczki. Projektuje się również utworzenie Kasy pogrzebowej, która obejmowałaby wszystkich pracowników Kas Chorych, znajdujących się na terenie Województwa Pomorskiego.

Ostatnio odbyło się posiedzenie Zarządu na którym prezes Jakubowski zdał sprawozdanie z zebrania delegatów „Unji” Związków Zawodowych pracowników umysłowych, które odbyło się w Poznaniu, w dniu 19 lutego rb.

Ognisko sportów wodnych nad Wisłą

W dążeniu do rozwoju sportów wodnych w Toruniu postanowił Miejski Komitet Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego stworzyć nad Wisłą ognisko sportowe, które służyłoby jako schronisko dla wycieczek turystycznych (wodnych), przystań dla wioślarzy, żeglarzy i t. d.

W związku z tem od dłuższego już czasu miejski Komitet WF. i PW. czynił w Magistrate starania o przeznaczenie na ten cel i odstąpienie Miejskiemu Komitetowi WF. i PW. t zw. „Wyszynku III.” mieszczącego się w pobliżu mostu kolejowego. Starania te natrafiały początkowo na zdecydowany sprzeciw ze

strony Magistratu, w końcu udało się jednak nałonić Magistrat do zmiany zajętego pierwotnie w tej sprawie stanowiska.

Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej Magistrat wystąpił z wnioskiem o przyznanie Miejskiemu Komitetowi WF. i PW. wspomnianego lokalu który zostanie jeszcze znacznie powiększony przez przybudowanie pawilonu przy istniejącym z terenu powystawowego.

Rada Miejska wniosek Magistratu zatwierdziła, uchwalając jednocześnie kwotę zł. 1.800 na pokrycie kosztów związanych z przeniesieniem pawilonu terenu powystawowego.

watrobiana II gat. 1,60; wiatrob. III gat. I zł. 1; salceson ozorowy 2,40; salceson biało-czarny od 0,80—1,60 zł. — Ceny powyższe są cenami maksymalnymi. Winni żądania lub pobierania cen wyższych od ustalonych ulegną karze.

Podatki płatne w marcu

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w m-cu marcu 1933 r. płatne są następujące podatki:

Do dnia 15 marca rb. — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy, w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w m-cu lutym r. b. przez przedsiębiorstwa handlowe I. i II kategorii i przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

Do dnia 15 marca rb. — zaliczka kwartalna na podatek przemysłowy od obrotu za IV kwartał 1932 r., przypadająca od pozostałych płatników podatku przemysłowego, niewymienionych w poprzednim ustępie;

podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — w terminie do dnia 7 po dokonaniu potrącenia podatku;

do dnia 15 marca rb. — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od do

chodu osiągniętego przez notariuszy (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w m-cu lutym rb.;

do dnia 15 marca rb. — wpłata ¼ części różnicy w podatku dochodowym od uposażeń służbowych, wynikających z kumulacji uposażeń otrzymanych w ciągu 1932 r. od różnych służbodawców;

do dnia 31 marca rb. — opłaty od schowków (safesów), pobrane na rzecz bezrobotnych przez przedsiębiorstwa dające w najem schowki w m-cu lutym 1933 r.;

do dnia 15 marca rb. — wpłata przez producentów żarówek elektrycznych opłat na rzecz bezrobotnych od żarówek, sprzedanych na rynku wewnętrznym w m-cu lutym 1933 r.;

Ponadto płatne są w marcu rb. zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w marcu rb., tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

Pochmurno

Przewidywany przebieg pogody w dniu 20 marca br. W całym kraju zachmurzenie znaczne. Gdziegdzie możliwe przelotne deszcze. Temperatura bez zmian. Slabe lub umiarowane wiatry zachodnie.

Zapomniana nędza

Ciepłe promienie wiosennego słońca każdego z nas nęca i zachęcają do wycieczek i spacerów. By wycieczka nasza nie była bezcelowa, wybierzmy się dziś, Szan. Czytelniku za miasto w stronę Mokrego, przez pola nad którymi już skowronek radośnie wlatuje, aż zajdziemy do dzielnicy nowej, powstałej po wojnie, do dzielnicy nędzarzy pod Dębową Górą. Oni tam wiecej od nas, cieszą się słońcem, mogą wreszcie po miesiącach koczowania wyjść ze swym licznym drobiazgiem z ciemnych nor, i wygrać zziębnięte członki, wysuszyć zbutwiałą nędzną chudobę.

Wejdźmy do pierwszej z brzegu izby i przyrzyjmy się tej nędzy z bliska. Żywiciel rodziny pracując tylko jeden dzień w tygodniu w doraznych pracach Magistratu, zarobi 1,90 zł. z których 40 gr. odlicza się na opał; z pozostałych więc 1,50 zł. żyje rodzina składająca się przeciętnie z 6 osób przez cały tydzień. Żyją — i przeżyli zimę tylko dzięki opatrnościowej Kuchni Miejskiej, która tysiącom biednych codziennie ciepłą strawę daje.

Lecz za cóż kupić mogą rzeczy niezbędne? Wielu z nich okryci są tylko łachmanami, niemal każdy bez obuwia, bez bielizny. Niedawna zbiórka zorganizowana przez Magistrat piękny dała wyrtek i zapewne niejednemu biednemu naszego przyodzianiu został, lecz niestety biedakom z Dębowej Góry już niewiele się dostało. Szczeremi łzami wielu z nich błagają o koszule buty i odzienie, gdyż święta Zmartwychwstania nadchodzą, a oni nie mają w czym pójść do Kościoła do spowiedzi wielkanocnej. Więc jak że im nie dopomóc?

Każdy dziś jeszcze w domu swoim znajdzie jakąś część znoszonej odzieży męskiej, żeńskiej lub dziecięcej. A kto z rzeczy użytecznych nie dać nie może niech zaoferuje koszt jednej choć by tylko malej przyjemności dla ulżenia dośbliźniego swego a zbierze się pokaźna suma, za którą można będzie sprawić sienniki, mydło itp.

Pamiętajmy że każdy z tych nieszczęśliwców wolałby miast naszego daru przyjąć pracę stałą. Nowopowstałe Koło Pomorskie Kuźniczanek ofiaruje się w porozumieniu z Tow. św. Wincentego a Paulo na Mokrem z pomocą w zbieraniu ofiar i otwiera z dniem dzisiejszym składnicę na ulicy Prosta 2 II p. gdzie przez jeden tydzień codziennie przyjmować się będzie z wdzięcznym sercem wszelkiego rodzaju dary, oraz za pisy i zgłoszenia.

Na Mokrem ofiary złożone można u r. Stefanowiczowej ul. Batorego. Pieniężne dary również przyjmuje Redakcja naszego pisma.

Ruch ludności

W czasie od 1 do 15 marca 1933 roku zgłosili urodzenia: Franciszek Waldowski piekarski bliźnięta (chłopcy); Andrzej Trzebiatowski — robotnik syna; Maksym Lange ogrodnik syna; Konstanty Kamiński robotnik syna; Władysław Brzeski rzeźnik syna; Walter Maks Runowicz, robotnik syna; Jan Modrzejewski st. sierż. córkę; Franciszek Haberland urzędnik Dyr. Lasów Państw. córkę; Alojzy Sawicki robotnik córkę Franciszek Krzywdziński inwal. woj. syna; Alfons Wyrosłowski ślusarz syna; Tadeusz Turalski funkcyj. państw. syna; Tomasz Niejadlik, plut. córkę; Bronisław Ziółkowski dekarz syna; Jan Ignatowski inst. wodoc. syna; Paweł Oliviewicz robotnik córkę; Bernard Jaruszewski — urzędnik kol. córkę; Jan Rybicki inwalida syna; Bronisław Wiciński murarz córkę; Władysław Szul st. majster wojsk. córkę; Sylwester Krystek poruczk. syna; Bronisław Zakrzewski, st. ogóln. córkę; Antoni Łopuski szofer córkę; Jan Nowak obuwnik córkę; Paweł Wojnowski asesor urzędu państw. syna; Stanisław Stasiński kupiec syna; Leon Pawlikowski robotnik syna; Kazimierz Gąsiorowski sierżant córkę; Aleksander Jedziniak porucznik córkę. Michał Schoeyntag mechanik syna, Karol Wętaer majster wojsk. córkę; Bolesław Ruszkowski robotnik — córkę Józef Gniewkowski córkę.

Z teatru

— Występ Opery Warszawskiej. Dziś w poniedziałek dnia 20 marca br. o godz. 20 pierwszy gościnny występ Opery Teatru Wielkiego w Warszawie pod dyktacją Tadeusza Marzankiewicza. Odegrana zostanie opera w 2 aktach Leoncavalla „Pajace” i „Cawaleria Rusticana” Mascagniego z udziałem M. Karbowskiej, M. Bojar Przemienieckiej, A. Lenczewskiej, Z. Węgrzynówny, Ign. Dygasa, E. Maja, R. Wragi, J. Trebickiego itd, oraz chóru i orkiestry opery warszawskiej z udziałem Igo koncertmistrza prof. Lewingiera na czele.

We wtorek dnia 21 bm. o godz. 15.30 po cenach do połowy znizonych „Straszny dwór”. O godz. 20 trzeci i ostatni występ Opery Warszawskiej w „Opowiesciach Hoffmanna” operze Offenbacha. Leg. znizk. 25 proc.

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Kacku Wielkim powiat morski i w chwili uczynienia wpisu o przetargu zapisana w księdze gruntowej Kack Wielki tom VII k. 238 na imię Stefana Trochy w Kacku Wielkim zostanie w drodze egzekucji dnia 26 maja 1933 o godz. 10 wystawiona na przetarg przed niżej oznaczonym Sądem, pokój Nr. 33. Nieruchomość ta składa się z parceli mapa nr. 1 kat. nr. 553/45 o obszarze 638,27 m² przy szosie z Sopot do Wiczlina, na której znajduje się dom mieszkalny niewykończony całkowicie przeciętny dochód około 500 zł. miesięcznie. Wziankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 16 lutego 1931 r. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wzięciem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdził, gdyby wzięciem im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzycieli i innych prawach.
Zlec. Nr. 349. 7. K. 12/30
Gdynia dnia 13 marca 1933 r. Sąd Grodzki.

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Kolibkach i w chwili uczynienia wzianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Kolibki k. 32 na imię Melanji Benke w Kolibkach zostanie w drodze egzekucji dnia 20 maja 1933 r. o godzinie 10 wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 33. Nieruchomość ta składa się z parcel o obszarze 39 a 86 m², na których mieści się dom mieszkalny (pensjonat 17 pokoi), budynek gospodarczy (oficyna), studnia i ustęp. Wziankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 25 lutego 1932 r. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wzięciem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdził, gdyby wzięciem im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzycieli i innych prawach.
Zlec. Nr. 319. 7. K. 7/32
Gdynia, dnia 8 marca 1933 r. Sąd Grodzki.

GRUDZIĄDZ

PRZETARG

na dostawę maki pszennej 65-procentowej około 38000 kg, kasz około 22.000 kg i jęczmienia twardego ok. 28.000 kg w terminie od 1 kwietnia do 30 czerwca br. dla Garnizonu Grudziądz ogłasza Kwatermistrzostwo Centrum Wyszkoła Kawalerji w Grudziądzu.
Oferty w zalakowanych kopertach składać należy wraz z kwitem na złożone w Kasie Skarbowej wadium w kwocie 3 procent od oferowanej sumy w Kwatermistrzostwie C. V. Kaw. do dnia 27 bm. godz. 12. Do oferty należy dołączyć próbki towaru. Bardzo pożądana oferta producentów wzgl. organizacji rolniczych. Dostawa częściowo dopuszczalna.
Przetarg odbędzie się w dniu 28 bm. w Kwatermistrzostwie Centrum Wyszkoła Kawalerji w Grudziądzu. Kwatermistrzostwo zastrzega sobie dowolny wybór oferenta. (1279)
Kwatermistrz Centr. Wyszkoła Kawalerji. Nr. 742
Zlec. nr. 242/GR

PRZETARG PRZYMUSOWY.

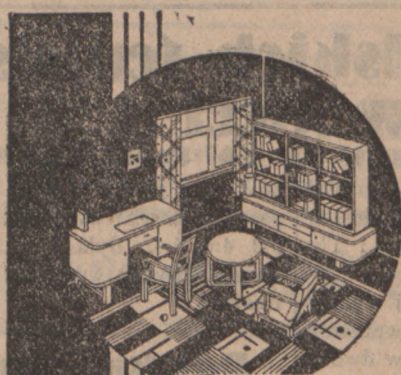
W środę dnia 22 marca 1933 r. o godz. 10 przed poł. sprzedawca będzie w drodze przetargu przymusowego więcej dającym za natychmiastową gotówkę w Grudziądzu przy ul. Pańskiej 22 co następuje: 1 bufet, kredens, stół rozsuwany, 6 krzesel, kanapę, oraz większą ilość towarów kolonialnych; o godz. 11 przed poł. przy ul. Mickiewicza 10/30: 1 duże lustro, kanapę, następnie o godz. 12 w pol. przy ul. Wybickiego 5: kanapę, stół, 3 krzesła, biurko, leżankę, dywan, lustro itp. rzeczy. 747
Jaranowski, kom. Sądu Grodzkiego, rewiru I.

WYROK.

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
W sprawie wniosku Władysława Wociaka rolnika właściciela majątności położonej w Radzynie (Radzyn k. 561) o odroczenie wypłat Sąd Grodzki w Grudziądzu po rozprawie rozpoznawczej przeprowadzonej dnia 28. II. 1933 r. orzekł: 1) W uwzględnieniu wniosku z dnia 23. 12. 1932 r. udziela się dłużnikowi Wojciakowi odroczenie nieruchomości rolnej Radzyna k. 561 odroczenie wypłat od dnia 1. III. 1933 r. do dnia 31. III. 1934 roku. 2) Zarządcą sądowym mianuje się dłużnika Władysława Wociaka. 3) Koszty postępowania zapobiegawczego ponosi dłużnik. 4) WYROKOWI przynajmniej natychmiastową wykonalność. 5) Nadzorcą sądowym mianuje się Kazimierza Rozwadowskiego w Czaczewie pow. Grudziądz. 748
3. N. 22/32.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We wtorek dnia 21 marca 1933 r. o godzinie 11-tej przed południem sprzedam przy ul. Śniadeckich 37 w podw. f-y Rawa największej dającym za natychmiastową zapłatą: 2 trumny.
Zlec. Nr. 591/VIII.
Malak, kom. Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy.

MEBLE

dobrze i tanie w firmie

„Fingerhut”

się dostanie

Głównie

bez przymusu zakupu
nasze ubikacje
wystawowe.

Gdańsk, Langer Markt 33, Milchkanengasse 16.

Maćkowiaka

stałe
Salwator
Owocimski z beczki

Przysposabiam do 1,7a minów, udzielam

lekcyj

francuskiego, angielskiego niemieckiego i gry na fortepianie. Adamska, Sukienicza 4, Toruń. 8031

SAMOZATRUCIE

NA TLE WĄTROBY.

SAMOZATRUCIE bywa przyczyną wielu dolegliwości (ból artretyczny, łamanie w kościach, ból i zawroty głowy, wzdęcia, odbijania, ból w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy, zmarszczki i wyrzuty na skórze, skłonność do tycia, podenerowanie i bezsenność, nerwowe bicie serca, młodość, język obłożony). TRUCIZNY wewnętrzne wytwarzające się we własnym organizmie, zanieczyszczają krew, niszczą organizm, i przyspieszają starość. Choroby z samozatrucia i złej przemyślanej materji LECZA NIE LEKARSTWA A KREW CZYSTA. Wątroba i nerki są organami oczyszczającymi krew i soki ustroju. Najracjonalniejszą i zgodną z naturą kuracją jest unormowanie czynności wątroby i nerek. 20-letnie doświadczenie i najwyższe odznaczenia wykazały że ziola lecznicze

„CHOLEKINAZA” H. Niemojewskiego

jako silnie-moczące są jedynym naturalnym czynnikiem odciażającym soki ustroju od truciń własnych i zapewniającym szybki powrót do zdrowia. Bezpłatne broszury Dr. med. T. NIEMOJEWSKIEGO otrzymać można w labor. fiz.-chem. „CHOLEKINAZA” H. NIEMOJEWSKIEGO, Warszawa, N.-Świat 5- (J) na prowincję wysyłka pocztą.

Dr. med. T. Niemojewski przeniósł przyjęcia chorych w Warszawie z ul. Litewskiej Nr. 3 na ulicę Koszykową Nr. 1 (róg Al. Ujazdowskiej.)

Z prawami szkół państwowych 8056

8-klasowe gimnazjum żeńskie G. Winogrodzkiego w Wejherowie

przyjmuje zapisy do wszystkich klas, poczynając od klasy 2-giej. Przy gimnazjum wstępne klasy koedukacyjne, przygotowujące do gimnazjum nowego typu

Okazja!

Sprzedam korzystnie: fortepian, salon stylowy, cykl krajobrazów, oryginały malarza Brochockiego, malarz elektryczny, lorneta przyrządkowa, barryton, lustra, obrazy, zegary, maszyny do szycia, rowery, płaszcze i detki rowerowe, urządzenie sklepowe, sypialkę malowaną na dąb, oddzielne szafy, łóżka, stoły, krzesła, futra: piżmowce szopy i inne, garderoba, obuwie i wiele innych przedmiotów. 735

Handel ryb

w dobrym ruchliwym punkcie tanio do sprzedania. Potrzebnych około 600 guld. Oferty pod nr. 200 do „Gazety Gdańskiej” Gdańsk, Kaszubski Rynek 21, I.

Umeblowany

pokój frontowy z panom albo paniami od 1 kwietnia wydzierżawie. Gdańsk, Kaszubski Rynek 13 III. 125

Zgubiony

dowód osobisty na nazwisko Tauba Zielenka, wydany we Włocławku 122 unieważniam.

„Sklep Okazyjny”

ul. Groblowa Nr. 3, obok Rybnego Rynku, Grudziądz

Zapasy 124

atletów „Scala”

w Gdańsku walczą: Dziś w poniedziałek Grikis — Siegfried Walka rozstrzygająca we wolnym stylu Mothyka — Torno

poza to: d'Oliveira — Smiernoff Sensacją tego wieczoru walka decydująca Colev — H. Schwarz, jr.

Przed zapasami pierwszorzędnym program „Varieté”

Wilczki

rasowe pod gwarancją (rodziców premjowanych pierwszemi nagrodami srebrnym medalem) oddaje. Sutorowski, Toruń, Prosta 19 1394

Kupiec wydawnictwo gazet fachowych

NAJWIĘKSZE W POLSCE PRZEDSIĘBIORSTWO WYDAWNICZE CZASOPISM FACHOWYCH

Zakłady graficzne we własnym budynku fabrycznym. POZNAN! Kilkakrotnie premjowane. ZAŁ w r. 1907.

PRZEMYSŁOWI I KUPIECTWU

polecamy poniżej wyszczególnione, jedyne w swym rodzaju w Polsce specjalne czasopisma fachowe i branżowe jako istotnie skuteczne pisma propagandowe i reklamowe rozpowszechnione we wszystkich dzielnicach kraju.

„Kupiec — Świat Kupiecki” — 27-ty rocznik. Oficjalny organ Związków Tow. Kupieckich Polski Zachodniej, organ publikacyjny Izby Przem.-Handlowej w Poznaniu, oficjalny organ Międzynarodowych Targów Poznańskich i Lwowskich Najstarszy tygodnik kupiecki - przemysłowy w Polsce, założony 1907 r. Abonament 5,— zł kwartalnie.

„Drogerzysta” — 15-ty rocznik. Najstarszy tygodnik drogerijny - chemiczny w Polsce. Ukazuje się regularnie co tydzień z działem chemiczno - technicznym i fotograficznym. — Abonament 3,00 zł kwartalnie.

„Rynek Metalowy i Maszynowy” — 13-ty rocznik. Tygodnik fachowy dla branży metalowej, maszynowej, elektro- i radiotechnicznej jako też budowlanej, samochodowej, rowerowej, motocyklowej i maszyn rolniczych. Specjalny dział patentowy i wynalazków oraz submisyj i przetargów. Wychodzi tygodniowo. Abonament 4,90 zł kwartalnie.

„Przemysł Skórny” — 20-ty rocznik. Jedyne w Polsce pismo fachowe dla przemysłu i handlu skór, obuwi oraz pokrewnych branż przetwórstwa skórzanego ze stałym dodatkiem technicznym. Kilkakrotny organ związków i organizacji fachowych. Dwutygodnik Abonam. 2 zł kwartalnie.

„Kupiec Kolonialno - Spożywczy i Delikatessowy”. Jedyne w Polsce organ fachowy dla branży kolonialnej, spożywczej i delikatessów. Organ detaliści i hurtowników branży kolonialno - spożywczej. Dwutygodnik. Abonament 2,50 zł kwartalnie. Z dodatkami: „Handel i Przemysł Rybny”.

„Przegląd Cukierniczy” — 8-ty rocznik. Jedyne w Polsce pismo fachowe dla przemysłu cukierniczego, wyrobów cukrowych, przetworów owocowych i pokrewnych branż. Organ związkowy. Wychodzi co miesiąc. — Abonament 2,10 zł kwartalnie.

„Dom Gościnny” — 20-ty rocznik. Oficjalny organ Związku Towarzystw Restauratorów, Właśc. Hoteli i Kawiarni oraz Restauratorów Dworcowych na Polskę Zachodnią. Dwutygodnik. Abonament 2,50 zł kwartalnie.

„Przegląd Papierniczy, Galanteryjny i Zabawkarski” — 2-gi rocznik. Miesięcznik. Organ fachowy i propagandowy dla branży papierniczej, wszelkiej galanterii i zabawkarstwa oraz poszczególnych gałęzi przemysłu, przerabających papier, jak: introligatorni, kartoniarzy, torebkarstwa oraz przemysłu graficznego. — Abonament 1,— zł kwartalnie.

Wszelkimi informacjami służą: „KUPIEC”. WYDAWNICTWO GAZET FACHOWYCH
Poznań, ul. Wielka 10. — Telefon 22-77.
Nr. 520.

DRUKARNIA

z gazetą i kompletnie urządzoną introligatornią w mieście powiatowym na Pomorzu natychmiast korzystnie na sprzedaż. W drukarni: 2 maszyny pociągowe, tygiel „Phoenix”, motor gazowy, stereotypy i nadzwyczaj bogaty materiał zecercki. Oferty przyjmuje „Dzień Pomorski” pod „Drukarnia Powiatowa”.

PRZETARG DOBROWOLNY.

Dnia 21 marca o godzinie 12-tej sprzedawca będzie za gotówkę największej dającym u sped. Sadeckiego: większą ilość towarów galanteryjnych.
Kozłowski, kom. Sądu Grodzkiego, Rewiru 3.

Najtańsze źródło posyłki do ROSJI

Zwyczołowe, odzieżowe i t. d. Gwarancje dostawy. Wszystkie paczki asekurowane. BIURO PRZESYLEK M. I. W. PETZOLD. Warszawa, Chmielna 56. Telefon 276-44.

PIERWSZORZĘDNY

gabinet kosmetyczny „Mimoza”

(dypl. Université de beauté Cedib w Paryżu) odmładza, usuwa wszelkie wady cery i włosów, przyciemnia brwi i rzęsy. Toruń, Szeroka 37 II. p. 1150

Węgorze Łososie

Flondry, Bytlingi stale świeże poleca Fr. Kłopocki TORUŃ, Szeroka 25.

KWIT ABONAMENTOWY.

Do Urzędu Pocztowego w

Zamawiam niniejszem abonament *) na „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI”, „GAZETA GDANSKA”, „DZIEŃ BYDGOSKI” na II. kwartał 1933 r. i proszę należność — zł. 10.17 pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko _____
Miejscowość _____ Pocztą _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty zł. 10.17 tytułem prenumeraty *) „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI”, „GAZETA GDANSKA”, „DZIEŃ BYDGOSKI”, za II. kwartał 1933 r. potwierdzam.

_____ dnia _____ *) Niestosownie przekreślić.

KWIT ABONAMENTOWY.

Do Urzędu Pocztowego w

Zamawiam niniejszem abonament *) na „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI”, „GAZETA GDANSKA”, „DZIEŃ BYDGOSKI” na miesiąc kwiecień 1933 r. i proszę należność — zł 3.39 pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko _____
Miejscowość _____ Pocztą _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty zł. 3.39 tytułem prenumeraty *) „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI”, „GAZETA GDANSKA”, „DZIEŃ BYDGOSKI”, za miesiąc kwiecień 1933 r. potwierdzam.

_____ dnia _____ *) Niestosownie przekreślić.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 11.

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Rok IV.

Wręczenie nagrody honorowej Walasiewiczównie

W ubiegły piątek w Państwowym Urzędzie Wychowania Fizycznego odbyła się uroczystość wręczenia wielkiej honorowej nagrody sportowej Stanisławie Walasiewiczównie za piękny dorobek sportowy uzyskany przez nią w roku 1932. Na zdjęciu naszym widzimy p. Walasiewiczównę z uzyskaną przez nią nagrodą.

O instruktora objazdowego dla naszego wioślarstwa

Zarząd Pol. Zw. Tow. Wioślarskich, doceniając wielkie korzyści jakie dał dla podniesienia poziomu sportu wioślarskiego instruktor objazdowy, pragnie w roku bieżącym zaangażować na swój koszt takiego instruktora, z tem jednak, że kluby pokrywałyby koszty przejazdu i utrzymania na miejscu. O zaangażowaniu instruktora zdecydować zgłoszenia poszczególnych klubów.

III Masarykowe Hry w Pradze

Brno. III-cie Masarykowe Hry jakie odbędą się w dniach 3-5 czerwca br. w Pradze, będą największą imprezą lekkoatletyczną w nadchodzącym sezonie.

Zapowiedziany jest start wielu najlepszych zawodników europejskich. Czesi ogromną wagę przykładają do reprezentacji Polski, z którą — dołączając jeszcze lekkoatletów Jugosławii — pragną stworzyć silną reprezentację słowiańską w walce z przedstawicielami innych państw. Trzonym zespołu słowiańskiego będą nasi zawodnicy: Kusociński, Walasiewiczówna, Wajsówna, Plawczyk, Heljasz itd.

Atrakcjami specjalnymi mają być: kula (Heljasz, Douda, Hirschfeld i Sievert) oraz bieg długie, w których Kusociński ma się spotkać z finami: Virtanem, Loukola i Iso-Hollo. Zapewniony jest udział czołowych zawodników Francji, Niemiec, Danji, Norwegji, Holandji i Belgji. Wechodzą ponadto w grę za wodnoy: Szwecji, Szwajcarii, Austrii, Turcji, Italji, Węgier i Grecji.

Bezpodstawne pogłoski o francusko-sowieckim sojuszu

Paryż, 20. 3. (PAT). Z przyzycum rady ministrów demontują kategorię wiadomości, jakoby między Francją i Sowietami zawarty został sojusz militarny. Zaznaczając, że od chwili podpisania francusko-sowieckiego paktu o nieagresji imianowania attaches wojskowych, nie nastąpiły żadne rozmowy francusko-sowieckie, dotyczące jakiegokolwiek układu.

Sukces polskich tenisistów w Nicei

Hebda i Tloczyński w półfinale turnieju

Nicea. Doroczny międzynarodowy turniej tenisowy w Nicei rozpoczął się w tych dniach z udziałem polskich tenisistów, Hebda i Tloczyńskiego.

W pierwszym dniu turnieju obaj polacy odnieśli zwycięstwa nad swymi przeciwnikami. Tloczyński pokonał Jonesa bez trudu w dwóch setach, 6:1, 6:2, a Hebda zwyciężył prawie bez walki francuza Dupont 6:1, 6:1.

Ponadto — obaj nasi tenisisci, grając w parze w grze podwójnej zwyciężyli parę francusko angielską: Mercier — lord Charles Hope w trzech setach 6:3, 2:6, 6:3.

W drugim dniu międzynarodowego turnieju tenisowego w Nicei — mistrz Polski w tenisie, Hebda, odniósł w drugiej rundzie walki nowy sukces, bijąc Rislera w dwóch setach 6:3, 6:1.

W grze podwójnej mieszanej polska para Dubieńska — Hebda przeszli do drugiej rundy rozgrywek walkowerem.

Natomiast w grze pojedynczej pań od dalszych rozgrywek odpadła Dubieńska, przegrywając do francuski Saint — Ferreol 2:6, 2:6.

Nicea, 20. 3. (PAT). W czwartym dniu międzynarodowego turnieju tenisowego w Nicei rozegrano ćwierćfinały gry pojedynczej panów. W rozgrywkach tych obaj nasi tenisisci wyszli zwycięsko.

Hebda pokonał trzecią raketę Holandji Karstena w dwóch setach 6:0 2:0, a Tloczyński rozprawił się również w dwóch setach z Amerykaninem Wardem 6:4, 6:1. W ten sposób obaj Polacy weszli do półfinałów turnieju nicejskiego. Ponadto w grze podwójnej pa-

nów para polska Hebda, Tloczyński pokonała parę Ellmer, Westnacott po zaciętej walce 6:2, 4:6, 6:4. Była to rozgrywka półfinałowa. Dzięki zwycięstwu para polska weszła do finału.

Polska — Jugosławia w tenisie

Jak się dowiadujemy, Polski Związek Tenisowy projektuje rozegranie w dniu 20 maja br. mecz tenisowy z Jugosławia. Barwy tego kraju reprezentowałiby dwaj najlepsi tenisisci jugosłowiańscy M. Schaffer i Kukuljowic, stanowiący znakomitą parę w dublu, dzięki czemu spotkanie w tej grze z jugosłowianami byłoby znakomitym treningiem dla naszych graczy.

W projektach Zw. Tenisowego leży sprawdzenie do Warszawy na mecz Polaka amerykańskiego, Parkera, który zdobył sobie rozgłos na kortach amerykańskich. Parker ma wziąć udział w turnieju międzynarodowym w Paryżu i ślad możliwy jest jego przyjazd do kraju.

Tenisistki Niemiec contra tenisistki Polski

Jak się dowiadujemy, Polski Zw. Tenisowy prowadzi pertraktacje z Niemcami w sprawie odbycia meczu kobiecego Polska — Niemcy, projektowanego na czerwiec w Krakowie.

Ponadto prowadzone są pertraktacje o mecz z Austrią, złożony z 7 spotkań. Mecze odbyłyby się również w Krakowie, w końcu lata lub na jesieni.

Otwarcie kursu dla przodowników piłkarskich w Bydgoszczy

W Koszarach 62 pp. w Bydgoszczy, odbyło się otwarcie kursu dla przodowników piłkarskich, urządzonego staraniem Pomorskiego Okręgowego Związku Piłkarskiego.

Uczestników kursu którzy w liczbie 29 przybyli z różnych miast województwa pomorskiego — powitał komendant obwodowy PW p. mjr. Cenzartowicz, oraz imieniem miasta Bydgoszczy, dyr. wydz. WF Matuszewski. W odpowiedzi zabrał głos kierownik

kursu p. Świątkowski, dziękując za pomoc okazaną przez władze WP i WF w organizacji kursu dla przodowników piłkarskich.

Kurs prowadzi p. Marjan Społda, b. reprezentacyjny gracz Polski. Uczestnicy kursu są skoszarowani na miejscu. W godzinach przedpołudniowych odbywają się gry. Popołudniu kursисти słuchają wykładów teoretycznych. Kurs będzie trwał do dnia 30 bm.

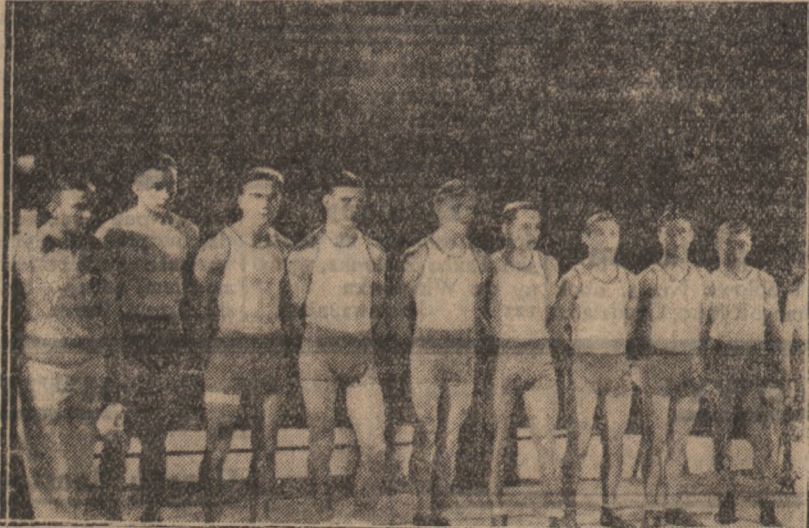
Praga — Poznań w lekkoatletyce

Brno. W kalendarzyku czeskich imprez lekkoatletycznych w nadchodzącym sezonie przewidziano dzień 6 sierpnia jako ostateczny termin spotkania Praga — Poznań.

Będzie to jedno z wielu tegorocznych spotkań lekkoatletów polskich i czechosłowackich którzy zmierzą się w tym sezonie w dwóch

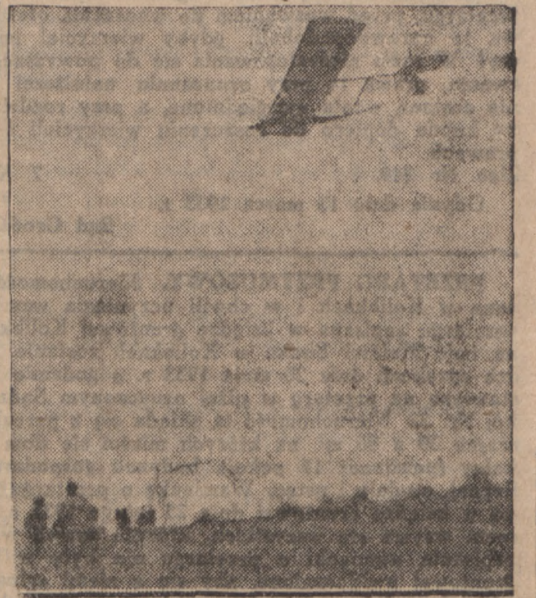
meczach międzypaństwowych (panowie i panie), ponadto — na Masarykowych Hrach w Pradze i prawdopodobnie — w międzynarodowych zawodach, jakie mają się odbyć w Pradze w dniu 14 maja. Pod koniec maja zespół lekkoatletyczny Cracovii gości w Brnie na zawodach Wysokoszkolskiego Sportu.

Warszawa bije Bawarczyków

W ubiegłą niedzielę rozegrane zostało spotkanie bokserskie pomiędzy reprezentacją Warszawy a Monachjum zakończone zwycięstwem Warszawy w stosunku 10:6.

Szkola szybowcowa pod Lwowem

W ostatnich dniach uruchomiona została w Czerwonym Kamieniu pod Lwowem szkoła dla lotów szybowcowych, w której szkoli się obecnie około 50 amatorów sportu szybowcowego, — rekrutujących się z pośród członków Aeroklubu lwowskiego, Kolejowego Przystosobienia Wojskowego i uczniów gimnazjalnych. W ciągu 5 ostatnich dni uczniowie wykonali około 300 lotów. Zdjęcie nasze przedstawia szybowiec szkolny na wysokości około 20 metrów w czasie lotu.

Akademja sportowa

W niedzielę, dnia 26 marca br. odbędzie się w Teatrze Miejskim w Toruniu o godz. 13-tej akademja sportowa, urządzona staraniem Okręgowego Ośrodka W. F. i Miejskiego Komitetu W. F. i P. W. z okazji zakończenia sezonu zimowego.

Program akademji obejmuje referat n. t.: „Wychowanie fizyczne kobiet“, pokazy techniki i walki bokserskiej i gimnastyki, popisy taneczne i muzyczne, deklamacje itd.

Na zielonej murawie

Warszawa, 20. 3. (PAT). W sobotę i niedzielę odbyły się w Warszawie liczne mecze piłkarskie. Na boisku Skry gospodarze pokonali zdecydowanie Makabę 6:0 (3:0) Drugi mecz o wejście do klasy A przyniósł Czarnym zwycięstwo nad Sarmatą w stosunku 3:0 (0:0). Mecz Orzeł — Świt przyniósł wynik 5:1 (3:0). Legja pokonała Skrę w stosunku 10:4, Makabia zwyciężyła PKS 8:6.

Bokserski mistrz Niemiec w Polsce

Bokserski drużynowy mistrz Niemiec, S. C. Golonja, przybył we w końcu kwietnia br do Polski celem rozegrania kilku spotkań z polskimi drużynami.

Między innymi projektowany jest mecz z reprezentacją Poznania, z drużyną wzgl. reprezentacją Śląską i możliwie — z jedną z drużyn warszawskich.

Walny zjazd prasy sportowej

Doroczny walny zjazd polskiej prasy sportowej odbędzie się w rb. w Katowicach, w dniach 7 i 8 kwietnia.

Na porządku dziennym znajduje się między innymi sprawa — małego kongresu międzynarodowej prasy sportowej, jaki odbędzie się ma w czasie Świąt Zielonych w Warszawie. Zarząd Pol. Zw. Dziennikarzy Sportowych stanawia się obecnie w związku ze wspomnianym kongresem — nad kwestją zorganizowania i odbycia przy tej okazji — kongresu sportowej prasy słowiańskiej.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście . . . 0,50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr, pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersze m/m na stronie 7-lamowej . . . 15 fen.
„Dzień Pomorski“ . . . 50 fen.
„Dzień Grudziądzki“ . . . 40 fen.
„Dzień Kujawski“ . . . 30 fen.
Etykiety za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.
Przy sądowym delegowaniu należności rabat upada. Za terminowy druk orzeplisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Mickiewicza 3.
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Doboszański Pastowa 6
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wilhelm Geismann, Gdańsk, Kaszubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odpowiesz. na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław Bronisław Jędrzejczak, Inowrocław, plac Kasprzewska 4a.
Redaktor odpowiesz. na Grudziądź Józef Stanczyk Grudziądz, Rynek 10/11.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawci: „Dzień Pomorski“, „Dzień Bydgoski“, „Gazeta Morska“, „Dzień Grudziądzki“, „Dzień Kujawski“
Nakładem i cześćkami Pomorskiej Drukarni Rotniczej S. A. w Toruniu

Abonament miesięczny wynosi

w ekspedycji miejscowych agencjach . . . 3.— zł
z odnośnikiem do domu w Toruniu . . . 3,40 zł
przez pocztę z odnośnikiem . . . 3,36 zł
pod opaską . . . 4,50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . . 2,50 gd przez chłopca . . . 2,30 zł
z odbieraniem w administracji wprost gd 2, zagranicą 4 gd . . . 7.— zł
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma